

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

A drágaság ellen.

A lapok éhifuszról írnak, a kormány által összehívott ankét pedig afelett tanácskozik: miként lehetne a nagy drágaságon enyhíteni.

A nyomorult, az éhség kinjaitól gyötört emberek életébe halvány reménysugárként csillámlik bele az a tudat, hogy a magas kormány kezd törődni a drágasággal, a lelkiismeretlen zsarolással, amely az éhezők rovására folyik.

Bizony elérkezett a tizenkettedik órája annak, hogy a mi végtelenül gyámoltalan társadalmunknak a drágaság ellen való küzdelemben segítségére siessen a mindenható államkormányzat. És ha a segítség sikerülni nem fog, akkor akár vegyük kezünkbe a vándorbotot.

Megállapítható, hogy a világ legdrágább városa Budapest. A drágaság oka pedig se nem a rossz termés, sem pedig a hus, tej és egyéb élelmiszerek hiánya, hanem a spekuláció és a fogyasztók rovására bőkezűen osztogatott állami protekció. A főváros példáját követte a vidék, ahol a külföldre irányuló kivitel emelkedése is fokozta a drágaságot. A főváros példáján okulva a

maffiák ép oly galád módon garázdálkodnak, mint az ország szívében.

Szinte nevetséges, hogy egy földművelő állam kiszolgáltatja polgárainak nagy hányadát az élelmiszer uzsorának. És a korlátozással határos a közönség türelme, amellyel el tudja nézni, hogy a spekuláció, a kiviteli mánia belenyúl a tányérjába s kiszedi belőle az enivalót. A múlt héten folyó ankéten egy szakember példával bizonyította, hogy Magyarországból kivisznek Berlinbe olyan élelmiszereket, amelyeket Budapesten drágábban fizetnek, mint a németek nagy fővárosában. Szinte képtelenség, hogy Bécsben olcsóbb az ujjvidéki zöldség, mint Zalaegerszegen.

Valósággal buta helyzet az, hogy a zalaegerszegi hazafias bankettek Bécsből kell hozni a magyar marha husát, mert ott jobb és olcsóbb, mint akár nálunk, akár Szombathelyen. A tej, vaj, túró idestova eltűnik még a középosztályu ember háztartásából is. A termelő ugyan csak 3—10 fillért kap a tejéért, a magyar városokban azonban drágább a vaj, mint ahova a mi tejszövetkezeteink szállítanak.

Elég a példákából. Inkább keressük az okokat.

A maffiakon kívül a legnagyobb baj, hogy a termelő és fogyasztó közönség nem tudja egymást megérteni, nem tudják érdekeiket egymáshoz közelebb hozni. Mihelyt a fogyasztó, különösen a városi elem a drágaság ellen jajgat s védelmet kér, a termelők rögtön attól tartanak, hogy jövődelmeiket akarják megnyirbálni a városok javára. Ha a gazdák a szerb marha behozatala ellen tiltakoznak, a másik oldalon hangzik fel a vád: az állam az agrár érdekeket istápolja s kiszolgáltatja a fogyasztókat. Az egymásra féltékenykedő elemek közé azután szépen besurranik a harmadik, amelyik szedi a tejfelt innét is, onnét is, míg egyszerre csak azon vesszük észre magunkat, hogy a termelő akkor sem kap többet, amikor már a fogyasztó kétszeres árakat fizet.

Az oktan kivitel tesz bennünket koldussá. Józan fővel csak azt volna szabad kivinnünk, amit a külföld drágábban megfizet, vagy amit itthon elfogyasztani nem tudunk. Mi azonban lassanként a kenyérünket is eladjuk s mindenféle refakciákkal és kiviteli jutalmakkal zsirosra hizlaljuk azokat a vállalatokat, amelyek a magyar föld terményeit olcsón külföldre szállítják.

Rabkirály megismeri Százsorszépét.

Megláttalak, mikor
Éppen nyiladoztál,
Hát igazán ez vagy:
Százsorszép virágszál!

És láttalak egyszer,
Mikor hervadoztál,
S akkor vadvirágom,
Jobban meghatottál.

Rabkirály országában.

Sok szép asszony, leány van itt,
S köztük egy — királynéködik!
Ezt az egyet, Istenem,
Szánd nekem!

Szeretsz engem, tudom, régen,
Én gyönyörű Százsorszépem!
Cimem most már így dukál:
Rabkirály!

Buvár a „Rabkirály“-ból.

Egymáshoz még sohse szóltunk,
Ennyit tudnak itt mirőlünk.

S amit benn, a szívünk érez,
Egy gyönyörű nagy regény ez.

Szivárvány a „Rabkirály“-ból.

Haragudtál, elmaradtál,
Két napig sem mutatkoztál.
Harmadik nap, fordulónál,
Bánatosan mosolyogtál.

Azért, hogy most ki nem jöttél,
S rajta ketten mulatunk,
Mégis itt a szívünk táján
Akadt ám egy kis bajunk!

Egymást szépen megkinozzuk
S rajta vigan nevetünk,
Hanem — közbe' (odahaza)
Szót hiába keresünk . . .

„Kezit csókolom“ a „Rabkirály“-ból.

— Százsorszép dala, —

Ne mondja nekem senki itten,
Mert „urleány“ én nem vagyok,
Én mondom másnak itt szerényen,
Ha jönnek uri asszonyok:
— Kezit csókolom!

De van nálam egy kis levélke,
Valaki írta ezt nekem,
Valami bátor kis poeta
Azt írta benne énnékem:
— Kezit csókolom!

Rabkirályod kérdez.

Szeretsz-e hát? betölti szived'
A mondhatatlan, nagy jóvendölés:
Hogy a szerelmed engem illet,

S nem vár az uton majd hajótörés?!
Szeretsz-e hát? a szived érzi,
Hogy küldetést az ég neked adott?!
A boldogságot — mondd — igéri
A csalhatalan hü sugallatod?!

A titkos sejtelem világa
Mutatja-e jövendő utadat?
Bélátsz-e — mondd — jövő csodákba,
Megérzed-e a boldogságot?!
Vagy nem cikázik-e szivedben
Egyetlen egy, de kínos sejtelem,
Hogy itt csak mérgezett sebekben
A sorsnak préda jut? szép kedvesem;

Szeretsz-e hát? sugallja szived,
Hogy harcainba majd erőt te adsz!?
Hol szép szemed reám tekintett,
Felelt-e érthetőn e büszke arc?!
Az én arcom . . . ez a merengő . . .
Beszelt-e néked ott világosan:
Hogy napja lész! s ha napja feljő,
Csodákat lát meg sugárban! . . .

Csodáit a nemes daloknak!
Mik felavatják rabkirályodat,
S hozsannával téged fogadnak,
Mert téged illet ennyi hódolat!
Ezt láttad-e e büszke arcon,
Mikor megvillant rajta szép szemed . . .
Erre felelt ujjongva akkor
A szived így: „szeret! szeret! szeret!!!“

Láng J. József.

Kiviteli tultengésben szenvedünk.

A magyar termelő és fogyasztó érdekei összeegyeztethetők nagyon könnyen, csak a módját kell megkeresni.

Hiszen most keresik is a módokat, de nehezen fogják megtalálni, mert sok beszéd és sok jó tanács nem használ, tenni pedig nálunk nem mernek. Legilletékesebb helyről hangzott el a kijelentés, hogy a drágaságot hatósági intézkedésekkel ellensúlyozni nem lehet. Ami azt jelenti, hogy a drágaság sulya alatt nyögő társadalom ne várjon, ne reméljen semmit egyebet jó tanácsnál, amely abban csucsosodik ki, hogy szervezkedjék a társadalom is, ha már a tisztelt spekulánsok szervezkednek.

És ez a mi gazdasági viszonyainknak egy másik sarkalatos hibája. Igazgatásunkból épügy, mint társadalmi életünkben hiányzik a radikálisabb felfogás, a merészebb, bátrabb, határozottabb irány, amely nem fél egy kis operációtól s bele mer nyulni a darázs-fészekbe. Értekezünk, beszélünk, írunk sokat, de igazgatási szervezetünk munkájának alig van az életre kiható mozzanata.

Ha az államkormányzat, a hatóságok nem tehetnek semmit a nyomorúsággal küzködő tömegek jobbléte érdekében, akkor ki tehet valamit? Akkor nem marad más hátra, mint lemondani minden segítségről.

Igaz, hogy nehéz a helyzet, mert az egyiktől elvenni azt, ami a másiknak nincs, ez lehet ugyan szociálista elv, de nem közgazdasági politika. Mert azzal nem segítünk a fájós ujunkon, ha a másikba beleharapunk. De kell lenni más orvosszernek is, amely a szervezetből kikergeti a betegséget okozó parazitákat, amelyeket elvégre talán mégsem muszáj táplálnunk. Miért

A Thália-társaság.

Ha majd megfogják írni a mai kor színészténeke kétség kívül elég érdekes történetét, ragyogó lapok lesznek azok — irigylem a témáért a későbbi kor krónikásait — melyekben a Tháliáról, mint a modern magyar színjátszás uttörő harcra csapatáról lesz szó.

Csupa romantika ez a történet, ha nem látuk volna a szemünk előtt lefolyni, szinte el se hihettük volna a dolgot.

Felnő egy fiatal generáció, melyik észreveszi, hogy a magyar színjátszás tele van sablonnal, hogy egészen hazug hangokkal dolgozó „nagy” színésznők s színészek uralják a tért s főképpen, hogy a magyar színpadoknak semmi kontaktusuk nincs a modern áramlatokkal, még csak nem is figyelnek a külföldön óriás léptekben haladó színművészeti mozgalmakra. A mi életünk, gyötrődésünk, szenvedéseink, jókedvünk nagy modern léleklátó íróit pedig esőkönyösen negligálják. Ibsent nevetik, gyászos kísérleteket tesznek a darabjaival, melyek az értelmetlenség miatt bukással végződnek s akkor végkép rászorítják e legnagyobb modern íróra azt a bizonyos északi ködöt, amely pedig csak a rossz interpretátorok elméjében sötétlik.

A kis csapat először csak a kávéházi asztalok mellett méltatlankodik, dühöng fiatalos gyönyörű haraggal.

Aztán hamar megúnják a dolgot, összeállnak

tápláljuk mi első sorban Béceset, amikor Budapesten éhifuzos emberek kinlódnak. Miért zsaroljuk ki a saját véreinket, amikor a külföld Magyarorszáéból olesón él?

Miért? Mert türelmes birkák vagyunk, amikor arról van szó, hogy a nyakunkon cipeljük Ausztria gondját is, egymás között pedig marakodunk s azt hisszük, hogy egymás rovására kell boldogulnunk, holott egymás javára kellene cselekednünk.

Koplaljunk tehát tovább, mert még nem jött fel a mi csillagunk.

A nevelés.

Tulajdonképpen mi is az a nevelés? Olyan fontos, egész életre kiható dolog, mely érdemes arra, hogy az ember egy kis figyelmet fordítson rá.

A pedagógusok a nevelés fogalmát a következőképpen határozzák meg: „Nevelés ama tervszerű hatások összege, melyet a felnőttek gyakorolnak a fejletlen gyermekekre, hogy azok is olyanokká legyenek, mint a felnőttek.”

Kis gyermekeinket nevelnünk kell, ha azt akarjuk, hogy emberek legyenek belőlük. A szülők nagy része tévesen azt gondolja, hogy a gyermek eltartása, ruházása, tandíjának lefizetése által elegendő tette szülői kötelességének. Pedig ez korántsem elegendő. A gazda a földből kinövő kis esemetét öntözgeti, nyesegeti, ápolgatja. Ha összehasonlítást teszünk a kisdedek és a fiatal növények ápolása között, sajnos tapasztaljuk, hogy bizony sok ember nagyobb gondot fordít barackfa esemetéjének fejlesztésére, mint gyermekének nevelésére. Mi lesz az ilyen gyermekből? Mi lesz, ha a mutatkozó rossz hajlamokat a szülő el nem fújja s mi lesz, ha a jóra való hajlandóságot ki nem fejleszt.

A nevelés fogalmának meghatározásánál azt mondtam, hogy a nevelés tervszerű hatások összege. Nézzünk szét a családok között! Vajjon tervszerűen nevelik a gyermekeket?

A gyermekek tetteinek elbírálásánál vajjon tekintik-e azok nemét, korát, egyéniségét? Bizony nem. Ha a gyermek beüti az ablakot, elverik, mert fizetni kell a becsináltatásért. Ha elszakítja a ruháját, megverik, mert annyjának a bevarrással felesleges munkát adott. Tanítanak meg a szülők gyermekeiket a tárgyakat értékük szerint becsülni, ismertessék meg a haszon

s egy műkedvelőnek nevezett társaságot csinálnak, magukhoz vonzzák a legtehetségesebb fiatal színész generációt, amelyik éppen modernsége miatt nem talál teret a tehetségének s a kis csapat elkezd játszani. Azzal, hogy mit játszanak és hogy játszanak, mindjárt a kezdetén óriás feltűnést keltenek, persze eleinte inkább csak a műértők között, kik méltányolni tudják a Thália törekvését.

De a kis társaság rohamosan hódítja meg Budapest közönségét. Semmi más tőkájük nincs, mint a fanatizmusuk, a becsületességük és a tehetségük, e kincessel pedig Magyarországon színházat építeni vagy bérelni nem lehet, hát ők kibérlik vasárnap délutánoként az orfeum színpadát és arra a helyre minden előadásnál tolong a főváros elite publikuma. A Thália minden előadása esemény, amit a közönség várva-vár és a sajtó egekig magasztal.

No igen, mert nem kisebb emberek a szerzői, mint Ibsen, Hauptmann, D'Annunzio, Strindberg, Courteline, Heyermans és mind a lelegeje a modern íróknak.

Az előadások pedig mintaszerűek.

A rendezés elsőrangú, a szereplőkben izzik az ambíció s lobog az Istenadta tehetség.

A Thália előadásaival versenyre kelt a nagy tőkével dolgozó nagy színházakkal és sokszor diadalt aratott felettük. A szezon elején a renoméja és a közönsége annyira megnövekedett,

és a kár fogalmával, minden verés nélkül vigyázni fognak ruhájukra s nem fogják beütni az ablakot.

A földműves gondoskodik arról, hogy a mag jó talajba, a fejlődésre alkalmas, szélétől és a megrongáltatástól védett helyre jusson. Vajjon elmondhatjuk-e ugyanezt a gyermeknevelésről is? Gondoskodik-e az atya arról, hogy gyermeke ártalmas légkörbe, rossz társaságba ne jusson? Távol tartja-e a gyermek testét, lelkét veszélyeztető káros behatásoktól? Bizony nem mindig! Családi nevelésünk nagyon is ötletszerű. S káros következményeit lépten-nyomon tapasztalhatjuk. Akinak a nevelés nem kenyere, az jóformán azt sem tudja, mi az a nevelés. Ha rajtam állna, a középiskolák felsőbb osztályainak kötelező tantárgyává tenném a nevelést s ha nem is egész terjedelmében, de legalább alapvonalaiban megismertetném a középiskolai tanulókat a pedagógiával. Ezzel többszörös célt szolgálhatok. Mindenki tudná értékelné a tanítók, tanárok fáradtságos munkáját s ennek következtében nem kisérnék azok munkáját oly nevetéses laikus bírálatokkal, megjegyzésekkel, hanem azt a családi körben előmozdítanák. Számítalan szülő van, ki gyermekét nevelni, oktatni akarja, de nem értvén hozzá, elrontja még a tanító fáradtságos munkáját is.

Számtalan családban megteszik azt, hogy már négy éves korában megtanítják a gyermeket olvasni, írni, számolni. Ez, midőn az iskolába kerül, ott a legjobb tanuló és mindenki csodagyermeknek ismeri. Mire fölkerül a középiskola magasabb osztályaiba, elbukik. Ezen körülmény abban leli magyarázatát, hogy a gyermek agya az időelőtti tanulástól megerőltetve, később nem tud lépést tartani a test fejlődésével, hanem hátramarad. Ki ennek az oka, ha nem a szülő, ki nem ismervén a pedagógiai elveket, nem alkalmazkodik a természethez.

Vagy itt van egy másik példa. Az édesanya vagy apa első osztályba járó kis gyermekét tanítja olvasni. De hogyan? Ugy, hogy előmondja neki az elolvasandó szót, melyet a gyermek gondolkodás nélkül utána mond. Ilyen módszer következtében, ha elején kezdi az olvasmányt, gyönyörűen olvas. De ha a sor közepén olvastatunk vele egy szót, azt vagy egyáltalán nem, vagy nehezen olvassa el. Az anya nincs tisztában az oktatás módszerével, annak fokozataival s mindennek dacára tanít. Ennek következménye, hogy a gyermeknek átadott ismeret nem öntudatos, mely károsabb a semminél.

A szülőknek, kik gyermekeiket nevelni akarják, okvetlen szükséges, hogy a neveléstannal megismerkedjenek.

Közéletünk egyik legtöbbet vitatott kérdése a

hogy immár bérelhetek maguknak állandó, szép helyiséget.

Igen ám, csak hogy itt gánosot akartak elibökvetni azok a bizonyos intéző körök, amelyek nem jó szemmel nézik a forradalmian merész törekvéseket s azt, hogy a munkások ezrei lelkesedtek a Thália azon előadásain, melyeket a kis művész csoport direkté az ő számukra rendezett.

Ebben lehet az okát keresni, hogy ezek a bizonyos körök elkezdtek okvetetlenkedni s a már kibérelt színpad használatba vételét legalább ideiglenesen megakadályozván, egyidőre megbénították a Thália budapesti működését.

Nem baj — a merész üttörők, a modern apostolok története nem volna teljes az ilyenféle okvetlenkedés nélkül. És hát ekkor fogant meg a Thália vezetőségében a gondolat, hogy amíg a pesti állandó színjátszás ügyét eligazítják, addig a vidéknek is bemutatják, mik a törekvéseik, mit tudnak. Mivel pedig a törekvéseik a legbecsületesebbek és legszebbek mind azok közt, melyeket ma Magyarországon színjátszásban találni lehet és mivel a játékok modern, összevágó s a kitűnő írók intencióit teljesen megvalósító, nincs kétség benne, hogy ahol a Thália a vidéken meg fog fordulni, mindenütt nyomába szegődik az a szeretet s az a siker, amely budapesti működésének állandó, lelkes kísérője volt.

Lengyel Menyhért.

tanítónő-kérdés, melyet a fiúmei esetből kifolyólag az utóbbi időben ismét sokat tárgyalnak. Beszélnek a tanítóképzés szigorításáról is, melyet én nem tartok okvetlenül szükségesnek. Mert igaz, hogy e pályán nagy a túltermelés, de amilyen hátrányok származnak a túltermelésből s az állásokérti küzdelemből, éppoly nagy erővel vitetik előre hazánkban a pedagógia ügye. Észrevétlenül ugyan, de nem eredménytelenül történik ez. A diplomás állás nélküli tanítónők jó része férjhez megy és a családban mint anya értékesíti azokat a pedagógiai ismereteket, melyeket ugyan nem e céllal szerzett meg, de itt használva mégis nagyobb haszonnal jár, mintha az iskolában tanítana s így vagy kötelességét, vagy családját hanyagolná el. Hogy a nők a tanítónőképzeben diplomát szereznek s ismereteiket akár iskolában, akár a családban értékesítik, azt tekintetbe kell venni, mielőtt még a nőképzők ajtáit becsuknák, habár csak néhány évre is.

Kozma Imre.

Aktualitások.

(Farsang után.) Hintsünk hamut a fejünkre. Elmúlt a farsang, tartunk bőjti prédikációt. Évről évre visszatérő szokásos téma, de elég tárgyat ad az elmélkedésre az a gondolat, amely a vigasságok után a mulandóságra való emlékezésnek szentelte a farsangot követő első napot. Emlékezzél meg, hogy porból lettél és porrá válsz. Mulattál ember, most gondold a rendeltetésedre, komolyabb dolgokra, az élet küzdelmeire.

Csak hogy aki a farsangot átmulatta, az a hamvazó szerdát átalussza s nem sokat foglalkozik más gondolatokkal, mint amelyek előbb lekötötték. Hiuság vására az élet, ahol nagyobb az értéke a cifra rongynak, a pillanatnyi gyönyört nyújtó élvezeteknek, mint a magasba röppenő gondolatnak, a szív nemességének, a lélek tisztaságának és egyéb agyremeknek, amelyek csak az időtől elmaradott, naiv emberek előtt becsesek s rendszerint azok hánytorgatják ezeket az aranyra fel nem váltható javakat, akiknek egyebük semmijük sincs. Koldusságukat takargatják képzelt palásttal, amelyen azonban keresztül látszik a földi javakban való nyomoruság, a koldus büszkeség.

Kárba vészett szó az, amely azért hangzik el, hogy a hiuság vásári zajába bölesességet vegyítsen s az embereket arra tanítsa, hogy nincs mindig farsang s el kell következni az önmagába szállás idejének is. Nem hallgatnak rá s hintik tovább a port egymás szemébe és kinevetik azt, aki nagyképpel kesereg a világ romlottsága felett.

Pedig jó volna néha arra is gondolni, hogy az ember életének valami nemesebb tartalmat adjon s ne tapadjon teljesen a röghöz, ne legyen tehetetlen szolgája az élvezetek hajszolásának s tüzzön maga elé ideális célt is, amely felemeli, megtisztítja a szíveket.

Hogy az emberek mennyire gyarlók s mennyire tele van a világ hiusággal, együgyűséggel, azt legjobb a farsang vigasságában, a társaság közepében, a bálók kivilágított termeiben tanulmányozni.

Komoly apák, akiknek arcáról leri az életbölesesség, — anyák, akik önfeláldozással nevelték gyermekeiket, — ifjak és leányok, akiket megáldott a végtet testi-lelki bájjal, átalakulnak, kicsérélődnek, beállnak a forgatag közepébe s elveiket, életüket meghazudtolva, hű bábok lesznek és esálnak, árulják magukat, árulják érzelmeiket, piacra viszik legdrágább kincseiket.

Egymást csalják az emberek minden módon, de különösen csalják a farsangi börszén. A szülők gyermekeiket árulják, az ifjak önmagukat és érzelmeiket. És hazudnak egymásnak, valamint önmaguknak is. Minden mellékes, ha az anya-

giakra vonatkozó számítás bevág s a hiuság ki van elégitve.

Az a levegő, az a gondolkodásmód, amely a társaséletben uralkodik s amely a báltermekben feltétlenül otthonos, valóságosan inficiálja a lelkeket. A szülők maguk is megmételezik gyermekeik szívet, mikor kiölik belőlük az idealizmust s megtanítják arra, miként boldogulhat hazugság árán, miként szabadulhat meg az élet küzdelmeitől testének, lelkének áruba boosítása által.

Keserűség fogja el az embert, ha látja, hogy a hiuság vásárának forgatagában keringő angyal-arok mögött a leghidegebb számítás lakik; hogy az ifjuság törekvésének legmagasabb célja: bejutni az ingyenélők közé. Hozományvadászati uralja a farsangi hangulatot; a hiuság adja hozzá az alaptónust. Az ifjuság már úgy van nevelve, hogy ez legyen ugyszólván az életcélja. Anyák arra oktatják leányaikat, hogy jól igyekezzenek férjhez menni; az apák gazdag menyasszonyokról beszélnek fiaiknak. Nem azzal az intelmmel mutatnak az élet útjaira, hogy igyekezzenek azokat önértetesen, becsületesen, emelt fővel végig járni, hanem felvilágosítják már a gyermeket arról, hogy mindent el lehet adni: szívet, lelket, önértetet.

És mit lehet várni attól az ifju hölgytől, aki hódító utra indul farsang idején és ha érkei úgy kívánják, megenged magának egy kis jámbor csalást. Lehet-e abból önfeláldozó hitves, aki az életnek nem csak az élvezet, hanem nehéz küzdelmeit is meg tudja osztani életársával? Lehet-e belőle olyan anya, akit szentnek neveztek a gyermekek? Bizony ritkán. Ellenben lesz belőle hű asszony, aki áldozatokat követel, de fel nem áldoz semmit; akinek hamar üres lesz az élete, ha leszorul a hiuság piacáról.

És mit lehet várni attól az ifjutól, akinek minden vágya az, hogy mással fizettesse ki az adósságait; aki legdrágább éveit dorbézolásban pazarolja el s fél a munkától.

A boldogság alapja a szívekben van. Aki önmagán kívül keresi annak a forrását, az esalódni fog s az első csalódás után összerogy. A kötelesség teljesítésének öntudata adhat csak megnyugvást. Ebben kell keresni a boldogságot, nem a hiuság kielégítésében. Üres szívvel, üres fejjel, tele gyarlósággal, gyarló hiusággal jár sok ember az életen keresztül. És soha sem gondol arra, hogy magasabb eszmék után törjön. Ha azután egyszer megtelik az agya gondolattal, az csak önvád lehet s ha megtelik a szíve, keserűséggel telik meg; ha levetkőzi is a hiuságot, egy rideg, sivár, kiégett lélek marad a helyén.

Hamut a fejekre, hogy ne következzék be a késő bánat.

* * *

A házszabály. A politika nem dolgozik abszolút igazságokkal. Tétélei nem megdönthetetlenek. Ami ma kárhozatos, holnap helyes és szükséges lehet, sőt az lehet talán még ma is, ha más emberek valósítják meg. Amint a szülőknek jogában áll, hogy megengedjen valamelyik gyermekének olyat, amitől a másikat tiltja, úgy meg van a nemzetnek is az a joga, hogy sorsának vezetésébe beleszólván, minden melléktékintet nélkül a maga akaratának szerezzen érvényt.

Igaz, hogy ez nem mindig sikerül, sőt valljuk be, csakis a legkritkább esetben. De ne felejtjük, hogy minálunk mindenben különleges viszonyok vannak és ha azért mégsem az szokott megenni, amit a nemzet akar, úgy ennek csak abban találhatjuk magyarázatát, hogy van, aki mindig mást szokott akarni, mint a nemzet. És azért idegenkedünk mi a látatlanban is minden reformtól, mely Bécsnek tetszik és lelkesedünk mindenért, ami Bécsnek gyűlöletes.

Alapos a gyanum, hogy ha Bécs felől az a szellő fujdogálna, hogy az önálló nemzeti hadsereget önként hajlandók megadni, nekünk ez egyszeribe nem kellenék. És így vagyunk minden közéleti reformmal. Először azt nézzük, ki

a szülője? és csak azután kerül sor arra, jó e vagy se az a reform.

Mindezeket pedig az teszi most aktuálissá, hogy a házszabályok revíziójának kérdése megint szőnyegre kerül s hogy több oldalról hangzik a gunyos zajamiatt, hogy azok vetették fel ezt a kérdést, akik nem régen felháborodással tiltakoztak minden ilyen kísérlet ellen.

Ami szerény irásuakkal nem akarunk bekeveredni abba a vitába, mely e kérdés körül keletkezett. Már csak azért sem, mert éppen fentebb említettük, hogy a politikában abszolút igazság nincs és ami tetszik Péternek, az nem tetszik Pálnak, ha mindjárt eiczerói ékesszólással érvelgetnénk is előtte.

Csak arról akarunk szólni, ami a legfontosabb az egész kérdésben: nem fenyegeti-e alkotmányos szabadságunkat veszedelem az által, hogy a szólásszabadság elé korlátokat állítunk.

Nos, ezt az aggodalmat eloszlatathatjuk anélkül, hogy a tervezett módosítások helyességéről szólnunk kellene.

Több ízben volt alkalmunk meggyőződni, hogy minden törvényünk csak irott malaszt az esetben, ha nincs erőnk, mellyel e törvénynek érvényt szerezhessünk. Semmiféle házszabály nem szól arról, hogy a nemzet képviselői katonaság segítségével szétverhetők és ime Fabricius mégis büntetlenül cselekedhette ezt a gázságot. A törvény erő nélkül csak papírfal, melyet az első hevesebb szellő halomra dönt.

A nemzetiségekkel szemben mi vagyunk az erősebbek mindaddig, míg magas patronusai nem lépnek akcióba. (Lásd Jellasi és társai.) Ez az időpont még el nem érkezett bolondok lennénk, ha nem ragadnánk meg minden eszközt a magyarság erősítésére. Ideszól a házszabály erőteljesebb kezelése is. Még ha erőszakkal kellene is befognunk a nemzetiségek száját, még akkor is helyesen járunk el, mert ez az állam érdekében való. Ezelőtt két esztendővel azért akarták megszigorítani e szabályokat, mert a magyarság erejét akarták megtörni. És azért volt az bűn, ami ma erény.

Ami pedig a liberalizmus veszedelmét látják a reformban, azok vigasztalódjanak. A liberalizmus érdeke nem mindig a nemzet érdeke is. Minekünk szabadság kell és erő. Ha erre szert tehetünk a liberalizmus ösvényén, jó, — ha nem, más uton kell haladnunk.

Macchiavelli még nem járta le magát, csak hogy ma nem a fejedelem, hanem a nemzet érdeke szentesíti az erőszak alkalmazását.

A városi küldöttség Budapesten.

A városi képviselőtestület határozatából kifolyólag a múlt hó 27-én több képviselőtestületi tag felutazott Budapestre, hogy a közoktatásügyi és honvédelmi ministerekkel tisztelegjenek s kijárjanak a közterhektől roskadozó adózók részére egy kis könnyebbítést. — A közoktatásügyi miniszter pénteken 28-án délelben fogadott. — A küldöttséget, kikhez vármegyénk országos képviselői közül gróf Batthyány József, Farkas József, Darányi Ferenc, Nyáry Béla és Eitner Zsigmond csatlakoztak, — főispánunk gróf Batthyány Pál vezette s rövid bemutatás szavai után Dr. Korbai Károly polgármester terjesztette elő a város közönségének azon kérelmét, hogy a miniszter az elemi iskolák és a főgymnázium fenntartásához szükséges 20000 korona évi hozzájárulási összeget, valamint az ebből keletkezett 60000 korona hátralékot engedje el.

Ugy a miniszter mint a küldöttség meghatározottan hallgatták meg a városnak díshéjban, de nagyon találóan lefestett súlyos anyagi helyzetét. Felemeltette a szónok, hogy Zalaegerszeg mindig előljárt, a mikor a közművelődésnek és hazafiságnak áldozatot kellett hozni, hogy távol a vasúti közlekedés fővonalaitól, fejletlen iparával, a legszűkebb keretek közé szorított kereskedelmi forgalmával, közvetlen jövedelmet nem

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintfiogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Röviden: az orvosok és a gyógyszerészek által ajánlott. — Az eredeti csomagolás 4.-korona.

nyújtó csekély vagyonával kulturális feladatokat a legnagyobb áldozatok árán is mindig megvalósítani törekedett. — Felemlítette, hogy csak a legközelebbi múlt esztendőben is 110.000 korona kiadással a polgári iskolának szép épületet emelt. — A legközelebbi jövőben pedig csakhamar be fog állani annak a szükségére, hogy az elemi iskolák céljaira is megfelelő épület emeljen, ezenfelül a közigazgatás általános szükségleteinek fedezésén kívül a legközelebbi jövőnek immárelodázhatatlan feladataiként lesznek megoldandók a katonai laktanya és a közbiztonság felépítése. — A közegészség elkerülhetetlennek mutatkozó feltételeiről: általános csatornázásról és vízvezetékéről ez idő szerint még csak szólni sem merünk. Ily körülmények között és a közgazdasági helyzet rosszabbodása mellett aggódva tekintünk a jövőbe s félve figyeljük, hogy vajon sikerülni fog-e elkerülnünk a végtelen nyomort és szenvedést. stb. stb.

A minister kilátásba helyezte a kérelem teljesítését, de csak az 1909 évtől kezdődőleg, a mennyiben az 1908 évi költségvetés már készen van s azon már nem változtathat.

A 24 tagból álló impozáns küldöttség szemmel láthatólag jó hatást tett, de még hatásosabb is lehetett volna, ha azok a bizottsági tag urak is megjelennek, a kiket bizonyára nem a költség, hanem a halaszthatatlan teendők tartottak vissza.

A küldöttség úgy a főispán urat, mint a csatlakozott országos képviselő urakat Kaszás Lajos vendéglőjébe társas ebédre hívta meg, de elfoglaltságuk miatt csak Farkas József jelent meg. — Meg kell említenem, hogy az ebéd dícsérte a rendező Fürst Sándor bizottsági tag urat, de díszére vált Kaszás Lajos vendéglősnek is.

Másnap szombaton délelőtt 11¹/₂ órakor fogadott a honvédelmi minister. Itt a vezető és bemutató Farkas József országgyűlési képviselőnk volt, aki a bemutatás alkalmával meggyőző érvekkel és meleg érzéssel vázolta városunk súlyos és majdnem reménytelen anyagi helyzetét. A kérelmet Dr. Korbai Károly terjesztette elő.

A minister városunk iránt őszinte jóindulatát nyilvánította s kijelentette, hogy szó sincs a katonaság elviteléről, valamint megígérte, hogy kérelmünket a lehetőség határáig teljesíteni fogja.

A küldöttség a minister választát zájosan megéljenzte s mindenkit megnyugtatót az a jóleső tudat, hogy a város terheinek esetleges könnyítéséhez hozzájárult.

Végül a küldöttségi tagok őszinte érzését tolmácsolom, mikor országos képviselőnk Farkas József urnak áldozatkészséggel párosult jóakaratu meleg támogatásáért itt is kifejezem hálás köszönetünket.

(B.)

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

Bucsuztató.

Gyászbeszéddel kellene kezdeni krónikánkat, a farsang szomorú bucsuztatójával. Benne vagyunk a nagybőjtben, a mikor már kerekét oldott Karneval herceg ő felsége.

Legendák a boldogságról szólnak Farsang három napjáról: micsoda világraszóló mulatóságok estek itt valamikor ezen a vér és nagyon sokszor bor áztatta földön. Sürgős-forgás a konyhán, tárva — nyitva a vidám [udvarházak ajtaja, a melyen csak úgy áradt be a mulatózó serege. A cigány le nem tette vonóját három nap, s fánkot evett még a komondor is. Ma napság meg? Ha a kalendárium nem figyelmeztetne rá, nem is tudnánk, hogy bucsuzik tőlünk a jó kedv Istene. Bucsuzik? Hiszen itt sem volt. Olyan elkényszeredett a farsang mostanában, mintha már nem is tudnánk mulatni. A minthogy majdnem így van.

A bálterem: üzlethelyiség, a leánybörze üzlethelyisége, a hol a sivár hozomány vadászok tanulmányozzák — milyen ráadást kapnak a hozományra. Még a bakfisok sem lépik át ma már illúziókkal a bálterem küszöbét, ha ugyan vannak még bakfisok a felvilágosodott és felvilágosított lányok korában. A farsang csak arra való, hogy a családapák gondját újabb adósságokkal növelje.

— A legnagyobb búbánatom az, hogy nincs a mit megsirathatok — mondja egy angol darab főszereplője — s mi is azt sirathatjuk legjobban a farsangban, hogy nincs a mit benne megsirathatnánk.

... Ámbár hogy vége az édes flirtők, az ölelkező keringők és bizalmas sugdolódzások korszakának, nem tudom, hogy nem-e akad egy pár asszonyka, a kinek lesz valami siratni valója!

A zenész szakszervezet.

Semmi sem bizonyítja jobban, hogy az új idők szelleme bizony-bizony teljesen átalakítja a világot, mint az a mozgalom, a mely derék cigány zenészeink körében támadt. Szakszervezetbe állanak a cigányok! Hallatlan! Hogy már a cigányok is a jövő zenéjét huzzák!

Nagyon természetes, hogy az új kor e legérdekesebb mozgalma a mi cigányainkat is hatalmába kerítette. Rovatvezetőnknek nyugtalan álmai lévén és így reggeli sétára indult — alkalma nyílt a véletlen segítségével az egész gyűlés lefolyását végig hallgatni és jól szerkesztett lapunkban az egész dolgot leadni.

Egyik nem szalonképes állatocska nevével elkeresztelt kávéház homályos öléből az utolsó vendég is eltávozott és a líkőrök és knikebajnok Hébéje is fürgén sietett fel szüzi fekhelye felé, mikor zenészeink oda bevonultak.

A gyűlést Horváth Laci mint primás nyitotta meg, a ki azt ajánlotta, hogy elnöknek válasszák meg, miután cigány úgy sem fogad szót cigánynak, — a sikeres parcellázásai révén közismert Vidéky nagyságos urat.

Zugó helyeslés! Éljen! Csókoljuk a nagy lába kis úját! ... Lacit lecibálják az emelvényről és diadalmenetben hozzák a népszerű elnököt, a ki éppen a tizenhatodik pezsgős üveget vágta már eddig oda Bányában.

Az új elnök meleg szívből fakadó szavakkal üdvözölte a jelenvoltagekat. Álljon meg a szemetek mint a sült halé — ugymond — aztán tisztességesen viseljétek magatokat, mert úgy váglak kupán benneteket, hogy arról koldultok.

Általános örvendezés fogadta e stilszerű beköszöntőt, mire a jelenvoltagek mind felugráltak és egyszerre akartak a tárgyhoz szállani. Elnök egy párszor széjjel vágott köztük, mire Horváth Laci előadta a napi rend tárgyát.

— Derék romák! (Halljuk, halljuk!) Nagy a nyomorúság! Mindig kevesebb a baroraj, az igazi nagy ur, mindig több a csóró manus a szegény ember, a ki nem tud delázni a szegény cigánynak. Még az is megcsik, hogy reggelig huzatják a cigánnyal, telepielik magukat mollal, teleszivják magukat borral, azután mikor arra kerül a sor, hogy azt a pár rongyos ruppót előadják, akkor azzal állanak elő, hogy nincs löve nincs pénz (Ugy van! Viharos zaj. Fuszon ki a szemük. Aludjon beléjük a hideg. Az elnök közéjük vág.)

Fábián a kisbögös: Zsugára van pénzük az uraknak, meg a sok sukár csajóra! Kártyázni, szép asszonyoknak udvarolni tudnak. De a cigányra már nem telik. Hiába huzzuk a Lóheringet, nincs egy árva kanyilónk! (Türelmetlen láрма. Ne vakerálj már annyit!) Fogadjuk meg, hervadjon le a két karunk, ha tovább is ilyen potyára huzzuk.

Kontó a nagybögös belekiált:

— Sztrájkoljunk!

Erre ismét óriási vihar támadt. Az indítványozót ingerülten megtámadták.

— Sztrájkoljunk? Ejnye, hogy csak ilyen icike-picike darabokban gyűjön ki a gyomrod, mint a körömök feketije! Oh hogy nőjön csipke bokor előbb a gyomrodban! Hát akkor miből élünk, ha sztrájkolunk?

Árvay a másodprimás: Száradjon le a kezsetek, lábatok! Csak azért is sztrájkolunk. Ezentul nem csározunk! Nem tányérozunk. (A pikulás közbekiált: Mutrázzon le a gyukhel! Elnök a közbeszóltot rendre utasítja.)

A hangulat a forrpontra emelkedett. Már-már tettelegességtől lehetett tartani, míg végre is az elnök egyszerre két széket vágott a gyűlésnek. Irtózatos riadalom. A kongresszus az asztalok alá menekült és ott kimondotta a szakszervezet megalakítását, a melynek alapján kidolgozták az árszabást is, a mit a tisztelt csabuló társadalom szives figyelmébe ajánlunk.

Éjfélén tul	20 kor.
Éjjeli zene	30 „
Fülibe huzás	10 „
Csók a pikulásnak ha a ragyás, ragyával	10 „
Ragya nélkül	1 „
Cimbalomba ugrás	20 „
Ha a primás féllábon huzza	10 „
Gotterhalte	30 „

A jaj be huncut a

Gotterhalte után ingyen.
Ezzel a gyűlés az elnök életével, és a tagok újabb hajbakapásával véget ért.

Finale.

Haldoklik bennem a rimek hada,
A rövid nyaru szárnyas álom.
Haldoklik bennem, haldoklik a dal,
— De én halálát nem sajnálom.

Ő tett bolondos, gyáva álmodóvá,
Ő tanított, az éj ha rám szakadt,
Látni csodás, szent látomásokat,
Rejtelmes és fenséges tilkokat,
Kiket kivülem nem sejt senki sem!

Mindenki alszik — mindenki pihen,
Csak én vagyok az éjben egyedül.
Én — egyedül! — A tiszta levegőbe
Más lénynek lehelletem nem gyűlöl,
Csak az enyém. — Más szív itt nem dobog
Csak az enyém. — Más lélek nem remeg,
A tisztaság ujjongó mámorától,
Csak az enyém. — És látok, látok, látok;
Fel az aetherig, hol csodás világok
Izzó kavargó, szédületes árja
Ragad magával! — Látom a kezet,
Mely e kábitó, ős kavarodásban,
Minden porszemét irányít, vezet!
Látom a csodás, idegen világok
Lobogását a sötét ég alatt!
S a pázsit közt egy remegő virágot,
S szírmán egy csöpp Szentjános bogarat.

Ő az én szárnyas, zsbongó hadam,
Megtanított illúziókban égni.
Csoda álmokat álmodni tanultam!
De elfelejtettem élni.

Ugy fogom ünnepelni a napot,
Amelyen rimek zsbongó hada
Agyamban utoljára kavargó,
Mint az életnek legszebb ünnepét,
A mit nekem juttathatott!

Éljen a nap, a mikor a fejem
Fölemelem józan kevélyen!
A melyen az utolsó versemet írom,
— A nagy nap éljen!

Az égitestek keletkezése és fejlődése.

Dr. Keresztury Józsefnek a szabad liceumban tartott előadása.

(2) Elméletileg, főbb vonásaiban igy foghatjuk fel és magyarázhatjuk meg minden égi test keletkezését és fejlődését, mert nem ismerünk égi testet, mely más volna mint a vázolt állapotok valamelyikében lévő anyagnak kisebb vagy nagyobb tömege. S mivel ez a kifejlődés a vázolt alakban nem ugyanaz az erő és ugyanaz az anyag közvetítésével és nem igy egy állandó folyamatban jön létre, hanem magát a generális fejlődést mindig az egyéni, vagy egyes fejlődés viszi előbbre, a mely egyes fejlődés a generális fejlődésnek legalább részben ismétlődése, az egész fejlődési folyamatot egy apró rotációs hullámokból összetevődött eredő hullámnak képzelhetjük. Ezek az egyes fejlődési fokozatok óriási időközöknek felelnek meg. Igly pld. az alatt, míg a földön a fejlődés az első sejtől a homo sapiensig, vagyis a mai napig eljutott, a geologia elfogadható számadatai szerint eltelt az azoikum, 52 millió, a paläozoikum, 34 millió, a mesozoikum, 11 millió és a kanozoikum, 3 millió, összesen 100 millió földi év, pedig ez a föld történetében még csak a legújabb kor. Ez a fejlődés — különösen a szerves életre vonatkozó részében — nem minden égi testre vonatkozólag egy és ugyanaz, de mindegyikre nézve hasonló ép úgy, mint a hogy nincs két egyforma ember, jóllehet mindnyájan hasonlítunk egymáshoz.

Előbb-utóbb azonban minden égi testre nézve elérkezik az az időpont, midőn a rajta működő erők a benne levő anyagokból létrehozzák a legtökéletesebb formát és ezzel az égi test elérkezik fejlődésének csuespontjára, amelyen tul utja már lejtőre ér és a hogy a lejtő egyik oldalán lassankint felemelkedett, azonképen a lejtő másik oldalán lassankint visszatér oda, ahonnan kiindult, t. i. az őseredeti állapotba. De ne gondoljuk, hogy hiába élt; születésétől haláláig egy hatalmas lépést tett a közös cél felé s az az új világ,

mely széteszött porából fog keletkezni, már egy újabb lépés megtételére lesz hivatva. A mi egy ember szerepe az egész emberiség történetében, ugyanaz egy égi testé a világegyetem életében.

* * *

Az itt elmondottak az égi testek keletkezésének, fejlődésének és elmúlásának csak eszményi vázát képezik s mivel ez az ugynevezett belső fejlődési folyamat a természet titkos műhelyében, szemünk elől gondosan elzárva megy végbe, talán nem is érdekel bennünket oly közlő, mint az a kép, a melyet e fejlődési folyamat külső vonatkozásaiban élénk tár. Értem azokat a fizikai tünetenyeket, a melyek az égi testek fejlődésének ezt a folyamatát kísérik. Szabad szemmel persze édes keveset láthatunk e jelenségekből, de egy modern csillagvizsgáló teleszkópjával, fényképezőjével és spektroszkópjával felügyelve már mély bepillantást tehetünk az égi testek életébe és fejlődésüknek nem egy titkát leshetjük el. Különösen a spektrálanalízis az, amelynek ezen a téren leglőbbet köszönhetünk; ép azért, mielőtt tovább mennék, szükségesnek tartom néhány szóval megemlíteni, mit értünk spektrálanalízis, vagy színképelemzés alatt. Ha a nap fehér fényét vékony nyíláson át sötét helyiségbe vezetjük és utjába fénytörő hasábot teszünk, a nyílással szemközt levő falon elnyújtott sávban a napszínképe jelenik meg. Ugyanez történik oly esetben is, ha a kísérletet más fényforrással végezzük. A szilárd és cseppfolyós halmazállapotban levő testek, vagy magas nyomású gázok izzásából származó fénysugarak a szivárvány színeiből álló folytonos színképet adnak, ellenben az alacsony nyomású gázok izzásából származó sugarak színképe csak egyes, de az illető gázra nézve mindig jellemző fényvonalakból áll, amelyek a színképben arra a helyre esnek, amelyre a megfelelő szín a folytonos színképben esnék. Ha a folytonos színképet adó fénysugarak felbontásuk előtt valamely gázon mennek keresztül, ez a gáz a színképből kioltja azokat a sugarakat, amelyek izzó állapotban saját maga kibocsátana, úgy hogy ez esetben az amugy folytonos színképet az illető gáz színképének megfelelő sötét vonalak fogják megszakítani. Ilyen sötét vonalak által megszakított színképe van a napnak és a legtöbb égitestnek is.

Az égi testek színképéből pusztán megtekintésre három fontos körülményt lehet megállapítani. Abból, hogy a színkép melyik színe a legintenzívebb, az illető égitest hőmérsékletére, abból hogy a színkép folytonos, vagy csak egyes fényvonalakból áll-e, az égi test izzó anyagára; végül abból, hogy a színképben minő sötét vonalak találhatók, azokra az anyagokra lehet következtetni, amelyek az illető égi testen izzás-ponton aluli hőmérsékletben vannak meg. De mindezek felül még egy igen fontos jelenség nyomait is feltalálhatjuk a színképben. A sötét vonalak eltolódása a lila szín felé azt jelenti, hogy az égi test hozzánk közeledik, míg ugyanez a vörös szín felé arra mutat, hogy az égi test tőlünk távolodik. Az eltolódás nagysága mutatja a mozgás sebességét.

Mindebből látható, hogy mily fontos eszköze a csillagászatnak a spektroszkóp és mily megbecsülhetetlen szolgálatot tesz neki a spektrálanalízis.

De térjünk vissza tárgyunkhoz!

Az égi test, midőn teleszkópunk előtt legelőször megjelenik, egy alakatlan ködtömeggnek látszik, mintha csak egy imént képződött szürke kumulusz felhőt látnánk a derült nyári égbolton. Egy ily ködfolt van az Orion csillagképben. Szabad szemmel V—VI. rendű csillagnak látszik, de egészen másképp fest a csillagászati távcső látásmezéjében. Óriási, több mint 30 négyzetfok, tehát a mi egész naprendszerünknek (9000 millió kilométer) átmérőjét jóval meghaladó területet foglal el ez a ködfolt ugyis, amint távcsővel látható, hátha még figyelembe vesszük, hogy látásunk tökéletlensége folytán körvonalai a környező sötétségbe olvadnak s így valóságos területe meg sem határozható. Halmazállapota ritka gőz, vagy gáz, amely azonban még sem egyenletes elosztású. Hőmérséklete 30—40° C s mivel anyaga mégis izzó állapotban van, fel kell tételeznünk, hogy azok a gázok, amelyekből áll, felette ritkák; körülbelül oly sűrűségűek, mint a Crookes csövekben izzó gázok. Színképe azt mutatja, hogy állománya legnagyobb részben hidrogén, vagy még ennél is egyszerűbb elem.

Joggal feltehetjük tehát, hogy az Orion köde

a fejlődésnek azon pontján áll, a hol még csak a legegyszerűbb elemek fejlődtek ki s azok szabad atomjai töltik be azt az óriási tért, amelyet ez a köd elfoglal. Ehez hasonló, bár nem ilyen jellegzetes köd van a Szobjenky paizsában is.

Az Orion ködénél kezdetlegesebb állapotban levő égi testet ez idő szerint nem ismerünk! De hogy az ennél kezdetlegesebb állapot nem csak elméletileg, hanem tényleg is létezik, arról Hartmann potzdami tanárnak a közelmúltban eszközölt megfigyelései kétségtelen tanúságot tesznek. Hartmann, a delta Orionis — egy spektroszkopi kettős csillag — mozgási tünetenyeit vizsgálván, annak színképében azt a meglepő felfedezést tette, hogy míg a csillag változó sebességű mozgásainak megfelelően az összes színképi vonalak jobbra vagy balra eltértek és a csillag sötét kísérőjének megfelelően elmosódott szélekkel bírtak, addig egy színképvonal, — eltekenítve attól, hogy élesen határolt szélekkel bírt, — állandóan megmaradt helyén. Nyilvánvalóvá vált tehát, hogy ez a vonal nem származhatott a delta Orionison levő anyagtól, de a föld légkörétől sem, mert olyan anyag, amelynek, a szóban forgó színképvonal megfelel, a föld légkörében nincsen. Csak egy felevés volt lehetséges, hogy t. i. a föld és a delta Orionis közt van valahol olyan gázemű anyag, amely a csillag fénysugaraiból a szóbanforgó sötét színképvonalnak megfelelő fénysugarakat utközben kioltja. Nem lehet kétséges, hogy ez az anyag csak egy oly keletkező félben levő égi test gáz anyaga lehet, amely az Orion ködénél még kezdetlegesebb állapotban van; s mivel ezt az égi testet a leg-tökéletesebb teleszkópokkal sem sikerült felfedezni, mondhatjuk, hogy az Orion ködénél kezdetlegesebb állapotban levő égitestek ránk nézve láthatatlanok.

A kezdetben alakatlan ködtömeggel idővel egy központ körül kezd tömörülni és egyidejűleg — elöttünk teljesen ismeretlen erők hatása alatt — saját tengelye körül forgó mozgásba jön, miáltal anyaga spirális szerkezetet nyer. Igen szép példája ennek a spirális ködszerkezetnek a Vadászebek csillagképben látható ködfolt. Spektruma hasonló az Orion ködéhez, jelölve annak, hogy az anyag belső szerkezetében még nevezetesebb változás nem történt.

Már ennél a ködénél látható, hogy a körforgás folytán támadó centrifugális erő, amely az összehúzóerővel arányosan növekszik, — a ködtömegtől időnkint egyes részeket elválaszt. Ezek a ködfoszálványok eleinte abban a körben, amelyben a leválás történt, széles gyűrű alakban helyezkednek el és ekként vesznek körül az eredeti maganyagot, amely tovább tömörül s ugyanezt a gyűrűzést mindannyiszor megismétli, valahányszor a folyton növekvő centrifugális erő a ködanyagrészek összetartozandóságát legyőzi. Ezt az állapotot igen szépen tünteti fel a Pegazus csillagképben látható ködfolt.

A ködgyűrűk idővel szintén tömörülnek s egy központ körül összegyűlve gömböb alakulnak át, amely mellett, hogy saját tengelye körül forog, még körforgást is végez a maganyag körül, abban a körben, amelyben eredetileg szét volt szórva. Így keletkeznek idők folyamán a központi maganyagból a nap, a levált gyűrűkből pedig a bolygók.

A gömböb alakult bolygókkal ugyanaz történik, mint a központi napanyaggal s levált anyagukból származnak a holdak.

Megtörténik, hogy a levált ködtömeggel megmaradt részhez viszonyítva sokkal nagyobb, sem hogy abból bolygó keletkezhetne, mely esetben kettős ködök s idővel kettős csillagok keletkeznek. Egy ilyen kettős köd látható a Vizöntő csillagképben; kettős csillagot pedig ma már többet ismerünk 7000-nél. Ezek a kettős csillagok még azért is nevezetesebbek, mert míg szabad szemmel egyetlen fehér-fényű csillagnak látszanak, teleszkóppal vizsgálva kettő válnak és a legkülönbözőbb, de egymást többnyire fehér fényre kiegészítő színben ragyognak, így pld. a Hattyu betája 3. és 5. r. arany és zafirkék, az Andoméda gammája 3. és 5. r. narancs és zöld, a Delfin gammája 4. és 5. r. arany és zöldeskék, a Herkules alfája 3. és 6. r. narancs és tengerkék, az Agár alfája 3. és 5. r. arany és lila, az Örökpásztor epszilónja 3. és 6. r. topáz és smaragd, az Antares 1. és 7. r. narancs és világoszöld színű kettős csillagok, úgy hogy elmondhatjuk, miszerint a kettős csillagok drágakövek az égbolton.

A napok, vagyis a saját fényükben ragyogó csillagok tehát nem egyebek, mint az összehúzóerő különböző fokán álló ködanyagok. Legkezdetlegesebb állapotban vannak a fehér fényű csillagok. Ilyenek az alfa Canismajor (Sirius) az alfa Cygni, az alfa Cassiopeia. Spektrumuk azt mutatja, hogy izzó anyaguk legnagyobb része még mindig szabad hidrogén, kisebb részben magnezium. Folytonos színképükben kevés a fekete vonal, amely azonban már mégis jelzi, hogy anyaguk két részre vált. Egyik az izzó központi anyag, a fotoszféra, másik, amely ezt körülveszi, a kromoszféra. Színképük lengintenzív része a kék, amely körülmény arra mutat, hogy fotoszferájukban magas, átlag 6400° C hőmérsékleten izzik a hidrogén. Az a néhány fekete vonal, mely színképükben látható, azt mutatja, hogy kromoszferájukban csak néhány fémelem van alacsonyabb hőmérsékleten gáz állapotban.

A sárga csillagok színképében a sárga szín a legintenzívebb, jelölve, hogy hőmérsékletük alacsonyabb, mint a fehér csillagoké, átlag 5400° C. A sötét vonalak megokasodnak, sőt sávokká társulnak, jelölve, hogy a kromoszferában a fém-elemek kivül már az egyszerűbb vegyületek is fellépnek, mert a színképi sávok e vegyületekre mutatnak. Ilyen csillag a mi napunk is, melynek színképében a leirt jelenségek jól kivehetők.

A vörös csillagok színképében a kék szín igen gyenge, de annál erősebb a vörös, ami arra mutat, hogy hőmérsékletük a sárga csillagokénál alacsonyabb, átlag 4500° C. A sötét vonalak mindenütt sávokká alakulva jelennek meg, jelölve, hogy anyaguk nagy része már vegyületekből áll. Ilyen csillag többek közt az alfa Orionis, amelynek színképe a jelzett változásokat hűen feltünteti.

Nagyon nevezetes a vörös csillagoknak az az osztálya, amelyben már szénvegyületek — valószínűleg acetilén gázok — is találhatóak, mert ettől már csak egy lépés választja el a szerves vegyületeket. E csillagok hőmérséklete már alacsonyabb annál, mint amelyé az acetilén gáz elemeire felbomlik s ilyen hőmérsékletet már laboriumi uton is elő bírunk állítani.

A hőmérsékletnek további esökkenése és az ezzel karöltve járó összehúzóerő és sűrűsödés egyszer csak előidézi, hogy az égi test anyaga gáz állapotból cseppfolyóvá, majd szilárdvá változik; fénye lassankint kialszik s hőmérséklete annyira alászáll, hogy megjelenhetik rajta az első szerves lény: a sejt állat és a sejtövény.

A fejlődés további folyamatát már ismerjük földünk történetéből, amelyről tudjuk, hogy nem egyéb napunk egyik bolygójánál.

Naprendszerünk, melynek központjában a nap áll, szintén ekként alakult ki. Valamikor ez is egy alakatlan ködtömeggel volt, a melynek határa a Neptunus pályájánál jóval kiljebb terjedt. Fokozatos leválás folytán származtak belőle az ismert bolygók; legutóbb a Merkúr, régebben a Venus, Föld, Mars, Jupiter, Saturnus, Uranus és Neptunus.

Földünk anyagának a nap és a többi bolygók anyagával való azonossága, továbbá az a körülmény, hogy közel egy síkban valamennyien kisebb-nagyobb elliptikus pályákon a nap körül forognak és elválaszthatatlanul hozzá vannak láncolva, kétségtelenné teszi tőle való közös eredetüket.

Napunkéhoz hasonló bolygórendszerre van minden ugynevezett álló csillagnak, csak hogy a nagy távolság miatt, mely bennünket tőlük elválaszt, azokat nem láthatjuk. Hogy mekkora ez a távolság, arról bajos még csak fogalmat is alkotni. Földi mérték nem elégséges arra, hogy megmérjük e távolságokat, más mértékegységet kell keresni. Fényévekben, évszázadokban és ezredekben kell beszélnünk, hol egy fényév azt az utat jelenti, melyet a másodpercenként 300.000 kilométer sebességgel terjedő fény egy év alatt megtesz. Így a mi napunkhoz legközelebb fekvő két álló-csillag közül a Centaurus alfája 32 trillió, a Hattyu 61-je 60 trillió kilométer távolságban fekszik.

A fejlődés további folyamatában a központi égitest dagálykeltő hatása mindjobban meglasztja s végül teljesen meg is szünteti a bolygók saját tengelyekörül forgását. Így járt a hold a földdel s a Merkúr és Venusz a nappal, úgy hogy ezek az égitestek mindig ugyanazzal az oldalukkal vannak a központi égitest felé fordulva. Ez pedig már nagy baj, mert ez az állapot alapjaiban támadja meg az égi testeknek

fejlődésre leginkább alkalmas szerves anyagát s lassankint magát a szerves életet is kiöli. Valóban csak egy szempillantást kell vetnünk a mi hűségű kísérőnkre, a holdra s azonnal meggyőződhetünk, hogy kietlen tájaival, kialudt krátereivel egy kihalt vagy legalább is kialvó félben levő égitest képét tárja elénk.

De még egyéb baj is származik ebből az állapotból. A központi égitesttel most már mindig ugyanabban az állásban levő bolygón a dagálykeltő hatás kétszeresen érvényesül, másrészt az az óriási hőmérsékletkülönbség, mely a bolygónak állandóan a napfelé forduló részén és az ellenkezőn fennáll, lassankint meglazítja a bolygó tömegét s egyszer csak elkövetkezik a kritikus pillanat, hogy az összetartó erő felmondja a szolgálatot s a bolygó tömege darabokra török szét. Legnagyobb valószínűség szerint így járt a napnak az a bolygója, amely valamikor a Mars és Jupiter között foglalt helyt s amelynek darabjai most mint Aszteroidák bolyonganak a nap körül. Így járt Saturnusnak az a holdja is, amely jelenleg gyűrű alakjában látható a bolygó teste körül. De elvégre így jár maga a nap és vele együtt az egész rendszer is és darabjaik — rajba verődve — üstökösökként járnak be a tér végtelen birodalmait, miglen mint meteor kövek el nem égnek más égi testek légkörében.

* * *

Sokáig azt hitték, hogy a nap és az ugynevezett állócsillagok mozdulatlanul vannak oda szegezve az égbolt bizonyos pontjához. Ma már azonban tudjuk, hogy ezek a napok ép úgy mozognak, mint a bolygók, mert nyugvó pont a mindenségben nincs és nem is lehet. Napunk másodpercenként 20 kilométer sebességgel halad a Herkules csillagkép délkeleti része felé s ekként az az út, melyet földünk a nap körül megtesz, a valóságban nem ellipszis, hanem egy sajátságos spirálvonal, mely a nappálya körül csavarodik. Így néz ki egyébként a hold pályája is a térben a föld pályájához viszonyítva.

A pontos csillag-fotografiák és a szinkép elemzés révén jelenleg már igen sok csillagnak ismerjük mozgás irányát sőt sebességét is. Érdekesek azok a változások, melyek a csillagok saját mozgása következtében nagyobb időközökben a csillagképek mai formájában előállnak, vagy előállottak. Így pld. a Nagymedve, vagy Göncölszekér — melynek mai formáját mindenki ismeri, — egészen másképp nézett ki 50.000 évvel ezelőtt és másképp fog kinézni 50.000 év múlva.

Megoldandó kérdés még, vajon napunk egyenes vonalban, vagy az égitestek mozgását jellemző három pálya — ellipszis, parabola, vagy hyperbola — valamelyikén halad-e előre. Az egyenes vonal teljesen valószínűtlen de valószínűtlen a parabola és hyperbola is, mert ezeket a pályákat ez ideig kizárólag csak az üstökösöknél tapasztalták. Legvalószínűbb tehát, hogy az az út, melyen napunk a Herkules felé halad, ellipszis s hogy ennél fogva léteznie kell egy olyan égitestnek, amely körül a nap a maga rendszerével ép úgy kering, mint a hogy a nap körül keringenek a bolygók a maguk holdjaikkal. Melyik ez az égitest és merre van hazája, még csak nem is sejtethetjük.

Ez a felfogás vezetett arra a további feltevésre, hogy miként nap rendszerek vannak, úgy vannak csillagrendszerek is s ahogy a bolygók elhelyezkednek a napok körül, úgy helyezkednek el a napok is egy magasabb rendű központi nap körül. Ekként a naprendszerekből csillagrendszerek képződnek. Egy ilyen csillagrendszer az, melyet a tejút, — ez az óriási csillaggyűrű határol s amelyhez a mi napunk is tartozik. Szabad szemmel e tejút is ködnek látszik, de a távcső és a spektroszkóp kimutatta, hogy millió és millió csillagból van összetéve.

Ettől a csillagrendszertől különböző rendszereket kell keresnünk azokban a csillaghalmozatokban, amelyeket az ég egyes tájain láthatunk. Egy ilyen található a Herkules csillagképben.

* * *

Ezzel egyuttal eljutottunk volna odáig, amelyen túl valóban nem tudjuk, mi létezik. Elme-futtatásunkból egytanulság feltétlenül megállapítható, hogy t. i. nincs a mindenségben változás cél nélkül, nincs semmi, aminek feladata ne volna s habár bukducsolva, küzködve, de mégis folyton haladunk egy bizonyos cél felé, anélkül,

hogy utunk végpontját látnók vagy ismernők. Önkéntelenül merül fel tehát a kérdés, vajon mi az, ami örök változandóság közepett fejlődik, halad és tökélyesbül? Talán az anyag? Azt tudjuk — az örök és változhatatlan. Vagy talán az erő? De hisz azt is állandónak ismerjük. Okvetetlenül fel kell tételeznünk egy harmadik létezőt, amely az élettelen anyagba az erő által életet önt s élén, állandó küzdelmek közt halad előre.

De hát mi legyen ez?

A kérdések-kérdése, a titkok-titka előtt állunk itt, melyet megközelíteni lehet, de véges emberi elmével megfejteni talán soha.

* * *

Georges Speroval kezdtem s a költővel végzem, ki az élet mibenlétéről elmélkedvén, következőket mondja:

„Mért süt a nap, kérdezted-e már,
Vagy mért a virág, ha eljön a nyár,
Diszt ölt s illatozik?
Honnan a rétek zöld füve, sarja,
Mely ellepi dusan a pusztai tájt?
Vagy mi az érzés és mi a vágy,
Mely dalra fakasztja a röpke madárt?
S valj' mi a rejtett, titkos erő,
Mely lüktet a porban s hajtja a vért?
Volna-e bölcs, ki tudna felelni,
Honnan az élet, ki adta s miért?”

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A soproni 18. honvéd gyalogezred 3-ik (kőszegi) zászlóaljának közéleti bizottsága nyilvános árlejtést hirdet 80 métermázsas 2-es számú és 10 métermázsas 6-os számú liszt, valamint 15 métermázsas dara szállítására.

A részletes feltételek a fönnevezett bizottságnál tudhatók meg.

II.

A győr-sopron-ebenfurti vasút pályázatát hirdet egyenruhaszövet és esikós vászon szállítására. Az ajánlatok benyújtási határideje f. é. március hó 25-ike, illetve 23-ika. Mirel az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a részletes adatokat tartalmazó pályázati felhívás kamaránknál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Sopron, 1908 évi március hó 3-ikán.

A soproni kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

Közhirre teszem, hogy 1888 évi VII. t.-c. 17. §-a, az 1894 évi XII. t.-c. 23. § a az 1900 évi XVII. t.-c. valamint a nagym. kir. földművelésügyi miniszter ur 104; 300/901 sz. és f. évi 8200 sz. rendelete értelmében a tavaszi haszonállat vizsgálatot Zalaegerszeg r. t. város területére f. évi április hó 3, 4 és 5 ik napjára tűzöm ki. Tekintettel azon körülményre, hogy a 8200/908 sz. rendelet értelmében nemcsak a lovak, hanem a szarvasmarhák is egyenként megvizsgálandók, a vizsgálat sorrendjét és módját következőkben állapítom meg. A szarvasmarhák és lovak, ugyszintén a juhok vizsgálata az állatvásártéren fog eszközöltetni, akként, hogy a felhajtás az állatösszeírás sorrendje szerint eszközölendő. A város és hozzá tartozó majorok, puszták egész szarvasmarha állománya f. évi április hó 3-án reggel 7-től d. u. 6 óráig történik oly módon, hogy a felhajtás alkalmával egyik tulajdonos állatai a másik állatállományával ne érintkezzenek.

A szarvasmarhák és juhok vizsgálata folytatólag április hó 4-én reggel 7-től 10 óráig fog tartani, ennek befejezte után az állatösszeírás ellenőrzése és a sertésállomány vizsgálata az állatok tartózkodási helyén, illetve a tulajdonosok udvarában fog megejtetni. A lovak elővezetése és vizsgálata április hó 5-én reggel 7 órától d. e. 11 óráig fog eszközöltetni. Azon állatbirtokosok, kik állataikat a kijelölt időben és jelzett helyre elővezetni nem akarják, kötelesek ebbeli szándékukat a rendőrkapitányságnál bejelenteni és állataikat saját költségükön a vizsgálatra illetékes állatorvos által megvizsgáltatni. Azon állatbirtokos, ki állatorvossal rendszeresen és állandóan felügyelt állataira, nem tartozik állatait a tavaszi vizsgálat alkalmával elővezetni, azonban az állandóan kezelő állatorvos köteles a vizsgálatot meg-

előzőleg három napon belül darabonként megvizsgálni és az eredményt a vizsgálatot teljesítő állatorvossal közölni.

A tavaszi haszonállat vizsgálat alkalmával a városi m. kir. állatorvos a már pusztá szemmel is észre vehető szemhibában szenvedő és az állatbirtokosok által fedeztetés szempontjából kívánt megvizsgálás végett elővezetett kancákat, főleg a szemhiba keletkezési oka, illetve átöröklő természete tekintetében megvizsgálja és az eredményről díjtalanul igazolványt állít ki.

Felhívom az állattulajdonosokat, hogy állataikat, melyek előzőleg megvizsgálva nem lettek, a kitűzött időben elővezetessék, illetve tartózkodási helyükön (április hó 4-én d. e. 10 órától d. u. 6-ig) otthon tartsák.

Ezen intézkedések megszégése az 1888 évi VII. t.-c. 17. §-a és 40.000 sz. rendelet 154. §-ának c. pontjában előirt megtorlást vonja maga után.

Zalaegerszeg, 1908 március hó 1-én.

Dr. Korbai, polgármester.

Hirek.

A Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület közgyűlése.

Kivirágzott nálunk is a tulipán. Akkor volt, amikor a nyomás alatt felébredt a lelkekben atvó energia. Mert a magyar ember már csak ilyen. Akkor lelkesedik a nemzeti eszményekért, amikor rá nehezül az idők járása. De nyugalmassabb időkben hamar feled. Az égig csapkod a szalmaláng s gyorsan lelohad.

Elhervadt a tulipán is, elesenedült a védőegyleti mozgalom is. Pedig mennyire lelkesedtünk egyszer mindakettőért. Odaát Ausztriában már kezdtek tőlünk félni. Azt hitték, hogy a magyar valóban öntudatra ébredt. A tulipántól jobban megijedtek, mint a nemzeti ellenállástól.

Természetesen mi is siettünk feltűzni a nemzeti jelvényt s megalakítottuk a Tulipánkertet is, a Magyar Védőegyesületet is. Azután pedig — nem tettünk semmit egyebet, mint hogy a kettőt egyesítettük, felvettük a Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület nevet és választottunk. Amint már szokás.

És valószínűleg végleg elaludt volna az egyesület, ha nem volna olyan főispánunk, aki nem elégszik meg azzal, hogy díszelnőknek megválasztották, hanem a zászlóra irt szép jelszavakat szeretné valóra váltani.

Gróf Batthyány Pál főispán tehát keresni kezdte: hová bujt el az a lelkesedés, amellyel az egyesület megalakítottuk s hol is van az egyesület, amely idestova két éve nem adott életjelt magáról.

Összehívatta tehát a Tulipánkertszövetség Magyar Védőegyesület közgyűlését a vármegyeház nagytermébe. A hívására megjelentek a tagok közül mintegy harmincan. Nem nagy szám, az igaz; de elég biztató arra, hogy a társadalom még nem felejtette el teljesen a tulipánt, a magyar ipar védelmét s a meginduló akciónak ez a törzskar meg tudja nyerni azokat is, akik ezuttal távol maradtak.

Gróf Batthyány Pál főispán a gyűlést a következő szavakkal nyitotta meg:

„A Központi Tulipánszövetség és Magyar Védőegyesület zalaegerszegi fiókjának közgyűlése alkalmával van szerencsém a megjelent igen tisztelt hölgyeket és urakat szívélyesen üdvözölni.

Minden jó honleánynak és igaz hazafinak leg-hőbb vágya, hogy egy boldog hazát, egy boldog Magyarországot lásson.

Boldog a haza csak akkor lehet, ha független és önálló. Független és önálló csak gazdag állam lehet; gazdag pedig csak az az állam, melynek több jövedelme van, mint a mennyit a szükségletei igényelnek.

Jó előre látta ezt az országos függetlenségi párt, mikor évtizedekkel ezelőtt az önálló vámtérület megvalósítását irta zászlajára.

Előrelátók voltak Kossuth és gróf Batthyány Lajos, midőn 1844-ben a magyar védő egyesület megalakították.

Ennek a következménye az lett, hogy egy év leforgása alatt 146 gyárkérmény emelkedett Magyarországon.

Igaz, hogy akkor gazdagabbak voltunk, mert fájdalom az 1847-ik évi gavalléria, — amikor

a sok milliót magunkra vállaltuk — alaposan kiürítette zsebjeinket.

Sajnos az iparnak tovább fejlesztését 48 el-söpörte.

A függetlenségi párt programját, az önálló vámterületet nem tudta keresztül vinni, mert kisebbségben volt. Később pedig, midőn többségbe jutott a programjának megvalósításához akart látni, egy törvénytelen és alkotmányellenes kormányt és annak minden ármányával kellett küzdenie.

Jött a nagy válság, utána pedig a koalíziós kormány. Hála az Istennek és hálaival elteve kell lennünk a kormány iránt, hogy olyan törvényeket alkottak, melyeknek alapján 1917-ben feltétlen törvényes és alkotmányos uton felállíthatjuk a vámsorompót.

De addig ezen rövid 9 év alatt az ország iparát elő kell készítenünk az önálló vámterületre. Ezt pedig csak a magyar iparnak lelkes és kitartó támogatásával érhetjük el.

Ennek a célnak kell szemünk előtt lebegni, amikor mi is mint a magyar tulipán szövetség és védőegylet fiókja megalakulunk.

Nekünk is igyekeznünk kell, hogy 1817-ig a magyar ipart teljesen magyarrá tegyük Zalavármegyében s ezt kötöm az Önök lelkére Hölgyeim és Uraim, amídm Önöket ismételtén üdvözölve a közgyűlést ezenel megnyitom.

A főispán szavait lelkes éljenzés követte.

Ezután tudomásul vette a közgyűlés Horváth Kálmán pénztáros jelentését, majd Czobor Mátyás titkár előadása nyomán megalkottatott az ügyrend.

A tisztikar megválasztása s a választmány megalakítása elhalasztott a legközelebbi közgyűlésig, amelyet gróf Batthyány Pál elnök legközelebb össze fog hívni.

A közgyűlés az iskolák igazgatóit megkeresi, hogy az iskolákban magyar gyártmányú törőgummit használtsanak s dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos azon indítványát, hogy Zalaegerszegen a magyar csipke gyártása bevezetessék, elvben elfogadta.

Gróf Batthyány Lajost, az orsz. központ elnökét a közgyűlés táviratilag üdvözölte, amire a következő válasz érkezett: Meleg köszönettel és igaz hálával fogadom kegyes megemlékezésüket és teljes szívből viszonzom.

* * *

Ez a rövid közgyűlés története. A tanulságokról, amelyek a mi társadalmi mozgalmainkból leszűrődnek s amelyek ezuttal is szinte megrohanják az ember lelkét, sokat, nagyon sokat lehetne írni. Mert bizony furesa nép vagyunk mi magyarok. Még mindig nagyon meglátszik rajtunk a keleti hagyományok nyoma. Nem tudjuk fálismerni a helyzetünket s nem látjuk meg az utat, amely az igazi függetlenséghez vezet. Nincs bennünk erős elhatározás, következetesség és szorgalom, amelyek segítségével megalapozhatnánk Magyarországot jövőnk nagyságát. Kényelemszeretők vagyunk és puhák.

Sokan úgy gondolkodnak, hogy egy ember ereje ugysem sokat számít a nemzetek nagy harcában, tehát távol maradnak a küzdő térről. Pedig ennek a nemzetnek nincs olyan paránya, amelynek ereje ne érvényesülne abban a harcban, amelyet gazdasági megerősödésünkért folytatunk. A maga kis körében mindenki apostol lehet s ha évenként csak néhány koronát ment is meg a nemzet részére, már hozzájárult nagy céljaink megközelítéséhez.

Ezért jöjjön mindenki, ha ismét megszólal gróf Batthyány Pál hívó szava. Tegyük meg mindent, amit lehet, hogy készületlenül ne találjon bennünket az a nagy gazdasági átalakulás, amelynek be kell következnie, ha igazán szabadok akarunk lenni. Mert a mai világban a szabadság a vagyon, a gazdasági erő.

Különösen a hölgyekhez szólunk. Ne méltóztassanak a magyar ipar védelmének szent ügyét elhanyagolni. Hiszen jól tudjuk mi is, hogy nehéz dolog a szegényes magyar ipar termékeivel megelégedni, de — azt tartja a magyar példás — jobb kocsin szegényesen, mint gyalog kevélyesen. Jobb a magunk szekerén döcögni, mint más hintója után futni. Ezért kérjük a magyar asszonyokat, jöjjenek el a legközelebbi gyűlésre, még abban az esetben is, ha netalán ép akkor érkeznek meg Wienből madame Tsits a legujabb tavaszi kalapokkal.

Március 15-iki ünnepélyek. A szabadság napját hagyományos szokás szerint nagyszabású ünnepély keretében üli meg a Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör. Az ünnepély 15-ikén délután a főgimnázium tornatermében lesz. Az ünnepi beszédet Dr Szász Gerő kir. ügyész tartja, a »Talpra magyar«-t ifj. Czukelter Lajos szavalja; a zenekar — Sándor Zsigmond vezetése alatt — két darabot ad elő. Belépő díj nincs, de önkéntes adományt az ünnepély költségeinek fedezésére és részben a Csányi szoborra köszönettel fogad a rendezőség.

Az állami főgimnázium ifjusága március 15-én d. e. 10 órákor az 1848-iki nagy események és Petőfi emlékeztére az intézet tornatermében hazafias ünnepélyt rendez a következő programmal: 1. Rákóczi induló. (Szent-Gály Gy-től.) Éneklí az ifjusági énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Medgyesi Lajos igazgató. 3. Magyar ábránd. (Greizinger L-től.) Hegedűn előadja Molnár M. VII. o. t. 4. Mi a haza? (Melodráma.) Szavalja László Gy. VIII. o. t., zongorán kiséri Gráner L. VII. o. t. 5. Nemzeti dal. (Boldis I-től.) Éneklí az ifjusági énekkar. 6. Petőfi hazafias költszete. Irta és felolvassa Schmidt D. VII. o. t. 7. Magyar népdalok. Éneklí Briglevics K. VII. o. t., zongorán kiséri Schmidt D. VII. o. t. 8. Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. Szavalja Mráz János VI. o. t. 9. Tavasz elmúlt (Lányi E.-től.) Éneklí az ifjusági énekkar. 10. Tisza szerenád (Lavotta első szerelme.) Előadja: hegedűn Molnár M. és Gráf A. VII. o. t., violán Horváth F. VI. o. t., celloán Kovács Árpád VII. o. t. 11. Kossuth nóta (Deák G.-től.) Éneklí az ifjusági énekkar. Belépti díj 50 fillér, a jövedelmet a Petőfi ház javára fordítják.

Az állami felsőkereskedelmi iskola március 15-ét vasárnap 9 órákor reggel szintén nagyobb szabású ünnepélyvel üli meg. Előadásra kerül: 1. Szózat. Éneklí az ifjusági énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Kiss Lajos tanár. 3. Talpra magyar. Balás Mártontól. Éneklí az ifj. énekkar. 4. Petőfi a Hortobágyon. Melodráma. Szavalja Andreánszky M. f. o. t., hegedűn kiséri Hahn Izidor k. o. t. és zongorán Mosonyi Róbert f. o. t. 5. Méltató. Tartja Unterrecker A. f. o. t. 6. a) Romance hongroise. I. W. Harmston. Hegedűn előadja Hahn Izidor k. o. t., zongorán kiséri Balás Márton tanár. b) Sonata Mozarttól. Előadja az ifj. énekkar. 7. Népdalok: a) Magyar népdalok. b) Finn népdal. Éneklí az ifj. énekkar. 8. Záróbeszéd. Tartja Mosonyi Róbert. 9. Rákóczi induló. Előadja az ifj. ének- és zenekar.

Uj tb. aljegyző. Gróf Batthyány Pál főispán ur öméltsősága Dr Vizkelety Árpád pozsonyi lakost tb. aljegyzővé nevezte ki.

Szabad liceum. A Z. I. és M. K. szabad liceumi előadásainak keretében mult vasárnap Fehér Miklós főgimn. tanár értekezett a magyar származású német költőről, Lenau Miklósról, vonzó módon és lelkesen ismertette a nagy lírikus érdekes egyéniségét s megkapó költszétét. Két szép költeményét is elszavaltatta Gráf Andor VII. oszt. és Petrics-Mráz János VI. o. tanulóval. Ezuttal működött először a Kör »Megaskop« vetítő gépe, mely 10 nem átlátszó (diapositiv) képet vetített a vászonra.

Ma d. u. két előadás lesz, 3-kor és 5-kor. A tanulságos és érdekes előadást Haerter Ádám főgimn. tanár tartja »Uránia« előadás alapján »Az ősember élete« címen 55 vetített képpel. Ugyanekkor bemutatják a Zalavármegyei Múzeum hirtokában levő óriási mammut agyart, továbbá kő- bronz és vaseszközöket. Tíz filléres jegyek Breisachnál és a pénztárnál válthatók.

Átheizetés. A m. kir. pénzügyminister Dr Káldor Tivadar pénzügyi titkárt Brassóbol hason minőségben a zalaegerszegi királyi pénzügyigazgatóságához helyezte át.

Gazdasági előadások Nagykanizsán. Említettük már, hogy a Z. G. E. kezdeményezése folytán február 29-én és március 1-én gazdasági előadások voltak intelligens gazdák részére. Az előadásokon mintegy 50 gazda vett részt, jóllehet azok gazdag tartalmuknál fogva megérdemelték volna a nagyobb érdeklődést. Az előadók s a gazdák a városháza dísztermében gyűltek össze, ahol Hertelendy Ferenc, a Z. G. E. elnöke üdvözölte a megjelenteket és ismertette az előadások eslját. — Az előadások után a gazdák meglátogatták a nagykanizsai sörgyárat, a Pátria pótkávégyárat, a kefégyárat s Zerkovitz Albert borpincéit. A gazdákat mindenütt előzékenyen

fogadták s bemutatták a telepek berendezését. A nagyszabású sörgyár, a modern berendezésű kefégyár, a mintaszerű pótkávégyár s a szakértelemmel és nagy gonddal kezelt borpincék méltán kiérdemelték azt az elismerést, amelynek a vendégek kifejezést adtak.

Nagykanizsa város képviselőtestülete. Hosszu és heves korteskedés előzte meg a nagykanizsai képviselőtestületi tagok választását, amely március 2-ikén nagy érdeklődés mellett zajlott le. Az új képviselők: I. kerület: Heltai József, Kondor Adolf, Halphen Mór, Muzikár Vince, Dants Kálmán, Blau Ottó, Gärtner Vilmos, Hirschler József. Póttagok: Spanits Pál, Hitzelberger György, Kohu Samu, Tóth István, Seherz Samu, Horváth György.

II. kerület: Oszterhuber László, dr Pillitz Soma, Österreicher Bernát, Rosenheim Samu, dr Rothschild Jakab, Dr Weisz Lajos, dr Lőke Emil, Ney Miksa. Póttagok: Szaváry János, Gubicza József, Hartmann János, Lasky Pál.

III. kerület: Dr Hajdu Gyula, Horváth György, Eperjessy Gábor, id. Orbán János, Fatér Mihály, Dénes Lajos, dr Villányi Henrik, Tóth Lajos. Póttagok: Kugler Antal, Koller Sándor, Reidinger Gyula, Bognár István, Okos Gerzson.

IV. kerület: Knortzer György, dr. Tripammer Rezső, Ujváry Góza, Kovács Ferenc, Csóti Márk, Darvas János. Póttagok: Lányi László, Princesics György, Tóth Lajos, dr Miklós Dezső, Immler József.

V. kerület: Dr Fodor Aladár, Moger Károly, Benedek Antal, Babochay György. Póttagok: Szabó Károly, Davidovics János, Horváth Miklós István, Lasky Ferenc, Merc Mátyás.

VI. kerületben: Plemmer József, Kis Ferenc, Bunczom József, Bolf László, Horváth László. Póttagok: Dolmányos György, Kantó László, Knusz László, Mujzer László.

VIII. kerület: Major József, Hegedűs György, Hegedűs László. Póttagok: Marton János, Varga József, Anek József, Anek György, Koch József.

Gyászhr. Mattersdorfer Jakab nagylengyeli vendéglős rövid szenvedés után a mult héten váratlanul meghalt. A tisztas életű férfiú elhunyt a Nagylengyelben és vidékén, ahol általánosan szerették és megbecsülték, mély részvételt keltett. Temetése a széleskörű rokonság, ismerősök és jóbarátok részvétele mellett ment végbe.

Két elseje egy hónapban. A mult hét végre meghozta a bírósági aljegyzőknek a régen várt előléptetést s a gázsitöbbletet, amelynek a kedvéért azonban nem kellett nagyobb bugyellárist szerezni. Még mindig nagyon szerény az a javadalom, amelyet a bírósági jegyzők élveznek, különösen ha azokat a hosszú esztendőket vesszük tekintetbe, amelyeket a bírói kinevezésig el kell tölteniük Justitia szolgálatában. Végre valahára az istenasszony felnyitotta egy pillanatra a szemét s tekintete azokra is rátévedt, akiket az igazságügyminiszterek az előttük álló sok méltóságos és nagyságos ur mögött nem tudtak meglátni s akik a mai igazságszolgáltatásnak fontos és erősen igénybe vett szervei. — Elsején még a régi gázsit fizette az adóhivatal, néhány nap mulva azonban kifizették a többletet visszamenőleg az év elejéig. Fájdalom a jövő hónapban már csak egy elseje lesz, pedig addigra — majdnem bizonyos — a felemelt gázi is elfogy. Előléptek: Nagy István dr sümegi, Gombás Albert balatonfüredi, Koch Ödön alsólendvai, Dr Ludányi Béla, Dr Szűts Zoltán, Dr Németh Bálint, Ónody Zoltán, Fülöp Jenő zalaegerszegi, Viszl Győző, Bubics Károly, Gyarmaty Miklós, Dr Gärtner Antal, Varga József, ifj. Balázs József nagykanizsai bírósági aljegyzők.

Fogászati műterem. Dr Blum Róbert budapesti fogorvos, több oldalról kapott felszólítás folytán, március 19-ikén Zalaegerszegre érkezik s 10 napig az »Arany Bárány« szállodában levő műtermében rendel.

A Thália Zalaegerszegen. Ma és holnap a Thália Zalaegerszegen négy előadást tart. Ma és holnap délután Moliere »Képzelt beteg«-ét, vasárnap este Ibsen »Nóra« című drámáját, hétfőn Hebbel »Mária Magdolna« című drámáját és Schnitzler Arturaak »Irodalom« e. darabját adják. A közönség mai számunk tárcájából tájékozódhatik arról, kikből áll a Thália társaság s mit nyújt a közönségnek. Minden sablonos reklám nélkül ajánljuk, hogy a művelt közönség el ne mulassa végignézni a Thália

előadásait. Ahol a társaság járt, mindenütt tárt karokkal fogadták. Nagykanizsán már az előadás előtti napon elfogyott minden jegy. Nekünk, akik harmadrendű szintársélatok által adott operetteknek kinlódunk, meg kell ragadnunk az alkalmat, amikor igazi műélvezet kínálkozik. A Thália számított a város intelligenciájára, amikor utiprogramjába Zalaegerszeget is felvette. Megemlítjük, hogy az Irodalmi és Művészeti Kör vezetősége kötelességszerűleg tájékoztatást szerzett a Thália művészi értékéről s elismerő és ajánló értesítéseket kapott. A jegyeket Breisach könyvkereskedő árúsfija.

A Muraközi pezsgőgyár r. t. Néhány évvel ezelőtt alakult meg Csáktornyan a muraközi pezsgőgyár, mint betéti társaság. Szerényen, minden reklam nélkül kezdte meg az üzemet az új vállalat, amely a kitűnő muraközi borokból kiváló jó pezsgőt állított elő. Az »Animo« pezsgő, a muraközi gyár márkája gyorsan terjedt és hódított, mert minőségénél és árnál fogva egyformán versenyképes. Az üzemet ki kellett tehát terjeszteni, nem rég pedig a vállalat részvénytársasággá alakult 150.000 K alaptőkével, 300 drb 500 K névértékű részvénnel. Az alakuló közgyűlés a vezetőséget következőleg választotta meg: Elnök Dr Hajós Ferenc. Alelnök Strábia Ferenc. Gondnok Czvetkovics Antal. — Ügyvezető igazgató Hirschmann Nándor. Igazgatósági tagok: Hirschmann Leó, Rosenberg Lajos, Strábia Károly Csáktornya, Dr Hajós Kálmán, Dr Forbáth Frigyes, Dr Erényi Ullman Károly, Murai Róbert Budapest, Dr Isoó Viktor Zalaegerszeg. Felügyelő bizottság: lovag Ahsbals Lajos Budapest, Filipics Lajos plébános, orsz. képviselő, Benedikt Béla, Hajas József, Strausz Sándor, Plichta Béla Csáktornya.

Estély a kaszinóban. A zalaegerszegi Kaszinó mult héten tartotta utolsó estélyét, amelyen kevesen vettek ugyan részt, de a mulatság reggelig tartott a legjobb kedvben. Ott voltak: Skublies Imréné, Szücs Dezsőné (Nagyfalud), Szücs Bébi, Rohonczy Istvánné, Skublies Gizella, Skublies Lenke, Csutor Jánosné, Szabó Aranka, Szirmay Béláné, Szirmay Alice, Dr Szigethy Elemérné, Szigethy Margit, Szigethy Elvira, Sperlágh Gézané, Monspart Istvánné, Dr Csák Károlyné.

Társasvacsora Pacsán. A pölöskei és a pötrétei tüzkárosultak javára máre. 2-án a pacsai nagyvendéglőben hangverseny és tombolával egybekötött estély volt, amelyet teljes erkölcsi és anyagi siker koronázott.

A mulatság Sándor Zsigmond mérnök ur művészi hegedűjátékával kezdődött — zongorán kísérte Balázs tanár ur — ki ismételtén beigazolta, hogy nemcsak a cirkusznak, de a vonónak is nagy mestere.

A hangverseny után társas vacsora következett, majd a közönség által nagy számban adományozott tombola tárgyakat sorsolta ki Skublies Fanny urleány, ki fáradságot nem ismerve, mindent elkövetett, hogy a mulatság sikerét biztosítsa.

Itt köszönettel említjük meg, hogy a jószívű adakozók nem sajnáltak egy-egy báránycát, yorkshier malacot, orpington kakast, sőt egy szamarat is a többi dolgok közé beállítani, hogy annál változatosabbá tegyék a nyerepménytárgyakat, melyek között értékes kézi munkák, faragványok is szép számmal akadtak.

Mi sem természetesebb, hogy ezután a tánc követezött, mely régi szokás szerint napkeltéig tartott.

A mulatság tiszta jövedelme 494 K. 65 fillér, mely összegnek egy harmada a pölöskei, két harmada a pötrétei tüzkárosultak javára lett befizetve a rendezőség óhaja szerint.

Ezen összeg részben a felülfizetésekben, részben a beküldött összegekből és a tombola jegyek árából keletkezett; de természetesen nagy mértékben hozzá járultak ezen eredményhez azok is, kik nyerepménytárgyak adományozásával iparkodtak a sikert biztosítani.

Felülfizettek: Bosnyák Géza 12 K, Dervarics Ákos 6 K, Farkas Dénes 16 K, Gyórfy Károly 2 K, Kemény Andorné 6 K, Dr Koller István 2 K, Lacher József 2 K, Majthényi Sándor 2 K, Nunkovich Béla 2 K, Pálffy László 20 K, Dr Plósz Sándor 5 K, Szentmihályi Dezső 20 K, Tántos Lajos 2 K, Thassy Imre 20 K, Tolnay Kornel 5 K, özv. Vécesy Lászlóné 20 K, Vizlendvay Sándor 20 K.

Jegyeiket megváltották: Árvay Lajos 20 K,

Fábián Ilona 20 K, Gruner Károly 5 K, özv. Hertelendy Józsefné 10 K, Kövess Jenő 8 K, Koller Ferenc 5 K, Langer István 20 K, Malatinszky Ferenc 20 K, Nagy Pál 10 K, Oltay Guidó 20 K, id. Nyáry Kálmán 20 K, özv. Rajky Lajosné 4 K, Szadeczký Géza 10 K, ifj. Szily Kálmán 5 K, Takách Jenőné 20 K.

Tombola jegyekből befolyt 153 K.

A rendezőség, melynek élén Skublies Fanny urleány állott, valóban meg lehet elégedve az est sikerével.

A katolikus legényegylet mult vasárnap tartotta szokásos farsangi mulatságát az »Arany-Bárán«-ban, mely — az ideai vigasságok nagy sorára való tekintettel — elég látogatott volt. — Ezen mulatságát is az egyesület másorral köthette egybe. Az estély másorát Horváth János által betanított vegyeskar nyitotta meg magyar népdalokkal. A második pontban Pausa Mariska a »Férjvadász« című monologot adta elő, kinek szívesen tapsolt a hálás publikum. Ezután ugyancsak Horváth János rendezése mellett Adorján Sándor, Vér Etelka, Nagyfy István, Hegyi Károly, Dragonics István és Nagy Rudolf adták elő »Az idegesek« c. bohózatot. — »A fálun« c. párljetenet Bitá Mariska és Hartl Ilona játszották. Bitá Mariska töről metszett paraszt asszony volt, ki sikerült játékával és tájszólásaival mulattatta a hallgatóságot. — A műsort a vegyeskar zárta be. Elénekelte Stojanovics Jenőnek »Szerenád álom keringő«-jét. — Az előadás befejeztével a fiatalság tánpera perdült és tüzes hévvel járva vett bucsut az ideai hosszú farsangtól.

Felülfizettek: gróf Batthyány Pálné ömeltősága 22 K, Legáth Kálmán apátplebános 6 K, Kun Vilmos, Tósch Károly 4—4 K, Lázár Antal, Goldfinger Dezső, Lelovics Boldizsár, Wapper Ignác 2—2 K, Klaffl Mihály, Vörös János, 1—20—1—20 K, Sztójánocs Jenő, Kucséra István, Pataki Pálné, Pintér József, Hoffmann Antal, Lukács Sándor, dr Marik Pál, Popp Aladár, Gasparics Sándor, Preszler Gyula, Tersánszky István, Sumossy Nándor, Gergács György, Ács Imre, Heigl János, N. N., Landzsák Lajos 1—1 K, Velacsék László, Szabó Elemér, Székely Lajos 80—80 f, Balaton Sándor, Szalay Kálmán 60—60 f, Károlyi István, Godor Gábor, Zsovár János, Janzsó Sándor, Hegyi Károly, Polák Farkas, Baly Béla 40—40 f, Horváth Lajos 30 f, Bedő Károly, Hollósy Ferenc, Horváth Imre, Popovics János, N. N., Bölesföldy János 20—20 f. — A felülfizetőknek, valamint Horváth János tanító urnak s a közreműködő hölgyeknek és uraknak köszönetet mond a kath. legényegylet.

Járásparancsnokság. Balatonfüreden a belügy-minister új esendőr járásparancsnokságot létesített, mely működését március 1-én kezdi meg; a tapoleai járásból a balatonfüredi, szentantalfai és kapolcsi örsöket osztották be az új esendőr-járársba. A vezetéssel Szakony balatonfüredi örmester bizatott meg.

A keszthelyi kiállítás ügyében a memorandumok elkészültek s azokat négyszáznál több keszthelyi polgár aláírásával felterjesztették a kormányhoz. A kiállítás naggyűlés megbízásából az előkészítő bizottság levélben kérte meg a vármegye orsz. képviselőit, hogy a kedvező elintézés érdekében a kormánytól járjanak közbe. A kiállítás fővédői tisztének elfogadására Darányi Ignác földművelésügyi, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztereket, továbbá Vaszary Kolos hercegprímást és Festetich Tasziló gróf főudvarmestert fogják fölkeríteni.

Sorozás. A mult héten megkezdtek a sorozást a novai s zalaegerszegi járásokban. Hangos volt az utca a legények dalától és sok kalap mellé odakerült a színes pántlika. A zalaegerszegi járásból feltűnően jó anyag került sor alá. A legények egy harmad részét bevették katonának.

A sümegi Ramazetter-szobor ügye. Sümeg nagyközség jótévéjének, Ramazetter Vincének tudvalevőleg szobrot emel. Haraszti József budapesti műöntő már elkészült a szobor főalakjával s annak átvételére a község bizottságot küldött ki. Hogy a szobor felállítása akadályokba ne ütközzék, a község előjárása a szükséges kerítés, kőműves, kőfaragó s lakatos munkákat már kiadta. Ezeknek legkésőbbben április 15-ig készzen kell lenni. Így kilátás van arra, hogy a szép szobor jövő május hó folyamán felállítható lesz; mely alkalommal a város nagy ünnepséget rendez.

Gázrobbanás. A szentlislói malom kutja mellett álló benzintartóból, amely ugylátszik nem

volt jó karban, a benzin régóta szivárgott s becsépegett a kutba. A kut szerkezete a mult héten elromlott s amikor a gépész égő lámpával lebocsátkozott, hogy a szivattyút megvizsgálja, a benzintartóból fejlődött gáz felrobbant. A robbanás a gépezet kidobta a kutból. Szerencsére a benzintartályra zuhant és bár súlyos sebeket kapott, de mégis megmenekült. A gépezeten kívül a molnár és fűtő is összeégett.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki. A

SCOTT-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza a gyermek emésztését, csillapítja az idegeit, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat és háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A t. hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép üde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban igen nagy feladat. Nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc bőre tiszta legyen. A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arc bőr ápolására és a szépség emelésére. Nem titok, hogy a valódi Földes-féle Margit-erőme az egyedüli szépítőszert, mely 5—6-szori használat után eltávolít kiütést, pattanást, szeplőket, májfoltot és az arcot fehérré, finomá teszi. Nagy tégely 2, kiesi 1 K. Kapható minden gyógyszerárban, de óvakodni kell az utánzatoktól. Postán küldi a készítő gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

A tisztelt Gazdaközönséghez. A »Patria« nagykanizsai pótkávégyár tekintettel évről-évre rohamosan emelkedő eikoria gyökér szükségletére, annak közlésére kért fel bennünket, hogy megyénkben a katáng gyökér (eikoria) minél szélesebb körben való meghonosítása érdekében rendkívül előnyös ár és feltételek mellett hajlandó a termelőkkel szerződni.

Részünkről ezen kereskedelmi növény termelését úgy a kis gazdák, mint a nagy uradalmak részére egyaránt előnyösnek tartjuk, amedőn tehát erre gazdáink figyelmét felhívjuk, egyuttal tudatjuk, hogy bővebb felvilágosítással, valamint a katáng gyökér (eikoria) termelési módjának ismertetésével és főbb osztályait tárgyzó utmutatással a »Patria« nagykanizsai pótkávégyár kívánatra szívesen szolgál.

Ajánlatos, tekintettel az idő előrehaladottságára, mielőbb a gyárral érintkezésbe lépni.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszest italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit bekítette ki s sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segítette és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarrul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London E76 (Anglia).

Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.

Gyümölcsészeti tanfolyam. Keszthelyen a m. kir. gazdasági akademiánál március 26-tól április 4-ig gyümölcsészeti tanfolyamot tartanak. A tanfolyam célja, hogy a fiatalabb s a fatenyésztés iránt érdeklődő tanítók a faiskolakezelés és gyümölcstenyésztésben elméleti- és gyakorlati kiképzést nyerjenek, a tanfolyamot sikerrel végzett tanítók a fatenyésztést és gyümölcstermelést iskoláikban nagyobb sikerrel taníthassák és működésük helyén a gyümölcstermeléssel foglalkozó földbirtokosoknak a gyümölcsfák nemesítésében, kezelésében és gondozásában kellő utmutatást adhassanak. A kérvényeket április 10-ig kell beadni. A tanfolyamot az idén is Farkas Sebestyén főkertész vezeti.

Olesó jelzalog Kölesönt

birtokra házra

4¹/₂ 4³/₄ 5

kamatláb mellett leggyorsabban folyósított fennálló terhes tartozást legelőnyösebben convertál

Mesterházy Gedeon

Pénzügyi és Gazdasági irodája
Szombathely, Széll Kálmán-utca 3.
Nagyszombati Földhitelintézet Képviselesége.
Telefon 267.

Messaline - és „Hennebeg“
Radium - selyem 75 kr.-tól
Louisine - feljebb bérmentve és
Taffet - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Nyílt tér.)*

Mély fájdalommal jelentem úgy a magam mint gyermekeim és az összes rokonság nevében felejthetetlen férjem, illetve apa és testvérnek Mattersdorfer Jakabnak f. é. március hó 2-án történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak hült teteme f. é. március hó 4-én a zalaegerszegi izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetett.

Nagylengyel, 1908. márc. 2-án.

özv. Mattersdorfer Jakabné.

Béke legyen drága hamvai felett!

Med univ.

Dr BLUM ROBERT

az összes orvostudományok tudora,

fogorvos

Budapestről f. hó 19-től 10 napon át rendel az »Arany Bányák« szállodában naponta 9 órától 5-ig.

Állandó lakás: VI. Andrassy-ut 9.

1907. B. 1068/sz.

Ő Felsége a király nevében!

A zalaegerszegi kir. járásbíró mint büntető bíróság becsületsértés vétsége miatt vádolt Deák Péter elleni bűnügyben Sáy Lajos magánvádolt

által emelt vád felett a Zalaegerszegen 1907. évi november hó 28. napján Bruck Lajos kir. albiró és Onody Zoltán jegyzőkönyvvezető és Dr Friedl Ödön nagykanizsai ügyvéd mint védő részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg ítél:

1. A kir. járásbíró Deák Péter, 43 éves róm. kath. zalaegerszegi szárm. nagykanizsai lakos, nős, 4 gyermek atyja, rendőrkapitány, vagyontalan, magasabb műveltségű vádlottat a Btkv. 261. §-ába ütköző és minősülő becsületsértés vétségében, elkövetve az által, hogy a feljelentéshez csatolt levélben Sáy Lajos főmagánvádlót a következő kitételekkel illette: „a politika védő pajzsa mögött sérteni tud, de az elkövetett sértésért helyt állani nem mer, nincs férfias bátorsága“ bűnösnek nyilvánítja s a miatt a hivatkozott törvényszakas alapján az 1902. évi 27-ik t.-c. 3. §-ban meghatározott célokra fordítandó s az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetén a Btkv. 53. §-a alapján minden 10 (tíz) korona után 1 (egy) napi, összesen 3 (három) napi fogházra átváltotatandó 30 (harminc) korona pénzbüntetésre ítélte és arra kötelezi, hogy az esetleg felmerülő rabtartási költséget a kincstár részére megfizesse, mely költség rajta az 1890. évi 43. t. 9. §-a értelmében közadók módjára lesz behajtvva.

2. Sáy Lajos 35 éves róm. kath. budapesti származású zalaegerszegi lakos, nős, 1 gyermek atyja, rendőrkapitány, vagyontalan, magasabb műveltségű viszonvádlottat a bíróság a Btkv. 263. §-ába ütköző és minősülő becsületsértés vétsége miatt ellene emelt vád és következményének terhe alól a Bp. 326. §. 1 pontja alapján felmenti. Az ítélet jogerőre emelkedés után Zalavármegye alispánjával közlendő és a Zalaegerszegen megjelenő „Zalamegye, Zalavármegyei hírlap“-ban vádlott Deák Péter költségére közzéteendő.

Indokolás: A Deák Péter vádlott terhére megállapított s a rendelkező részben írt tényállás a feljelentéshez eredetben csatolt levél által bizonyítva van. Ezen tényállás szerint a vádlott cselekménye, tekintettel arra, hogy a levélben használt becsületsértő kifejezések a sértő szándékot magukban foglalják, megállapítja a Btkv. 261. §-ában meghatározott becsületsértés vétségének a tényálladékát, ebben őt bűnösnek kimondani s a rendelkező részben kiszabott büntetéssel sújtani kellett.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül vétett vádlott beismerése és büntetlen előélete, súlyosítóként, hogy e cselekményt közhivatalban álló egyénnel szemben követte el. Az ítéletnek hírlapi közlése a Btkv. 277. §-án alapszik. — Sáy Lajos viszonvádlott ezért volt felmentendő, mert köztudomású dolog, hogy Zalavármegye törvényhatósága Deák Péter nagykanizsai rendőrkapitánynak a törvénytelen kormány alatt tanúsított magatartását hazafiatlannak nyilvánította s a miatt közgyűlési határozattal társadalmi uton kipellengéztette. — Ily körülmények között tehát Sáy Lajos viszonvádlottnak az a ténykedése, hogy a közte és Deák Péter közt felmerült lovagias ügyben az elégtétel adást a fent jelzett köztudomású tényre való hivatkozással megtagadta s erről Deák Péter megbízottjai útján írásban foglalt nyilatkozattal értesítette — büntetendő cselekményt nem képez.

Zalaegerszeg, 1907. november 28-án.

Bruck Lajos, sk. kir. albiró.

A másolat hitelül: Szedenik, jő. kezelő.

1907. B. 1068/7. 503/1908. B. szám.

Ő Felsége a király nevében!

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint felelőviteli büntető bíróság, becsületsértés vétségével vádolt Deák Péter és ugyancsak becsületsértés vétségével viszonvádlott Sáy Lajos ellen folyamatba tett bűnügyet, melyben a zalaegerszegi kir. járásbíró 1907. B. 1068/2. sz. a. ítéletet hozott, Deák Péter vádlott védője által bejelentett és úgy általa, valamint Deák Péter által írásban is indokolt felelővítés folytán 1908. február hó 3-án a vádlott és viszonvádlott jelenlétében megtartott nyilvános felelővíteli főtárgyaláson, melyben Dr Fritz József kir. törvényszéki bíró, mint tanácselnök, Skóday Aurél és Sperlách Géza kir. törvényszéki bírák vetek

részt, a jegyzőkönyvet pedig Fülöp Jenő kir. aljegyző vezette, — vizsgálat alá vevén, a vád és védelem meghallgatása után a következően

ítél:

A kir. törvényszék az elsőbíró ítéletét — azzal, hogy a másodbíró ítélet és indoka, az elsőbíró ítélettel együttesen teendő közzé és azzal a helyesbítéssel, hogy Sáy Lajos viszonvádlottat a vád és jogkövetkezményeinek a terhe alól a Bp. 326. §. 2. p. alapján menti fel, — helybenhagyja és az ítéleteket közzététel végett a zalaegerszegi kir. ügyészségnek megküldetni rendeli és a hírlapi közzététel költségeinek az 1890. XLIII. teikkben meghatározott módon a kir. kincstár részére leendő megfizetésére Deák Pétert a Bp. 480. §-a alapján kötelezi.

Indokok:

Az elsőbíró ítélete ellen Deák Péter bűnösségének kimondása, valamint Sáy Lajos viszonvádlottnak a viszonvád alól felmentése miatt és ezért éltek felelővítéssel, a Bp. 384. §-a 9. pontja alapján, mivel az általuk hivatkozott tanúk kihallgatását a kir. járásbíró mellőzte.

Az első, valamint a másodbíró tárgyalás adatai alapján a kir. törvényszék a következő tényállást állapítja meg.

Deák Péter egy toloncozási ügyből folyólag 1907. október 18-ikán Sáy Lajoshoz, — az utóbbi által a felelővíteli tárgyalás során eredetben becsatolt levelet irt és küldött, a melynek tartalmát, — habár az sértéseket nem tartalmaz, — a nevezett azért tartotta sértőnek, mivel előzőleg jó baráti viszonyban voltak, — egymást tegezték, a levél pedig a barátságos hangot nélkülözi. Sáy Lajos magát sértve érezvén 1907. évi október hó 27-ikén kelt és az iratok között másolatban fekvő levelet intézte Deák Péterhez, a ki ezen levél sértő és gúnyos kitételei miatt a levél írójától lovagias elégtételt kért. Deák Péternek megbízottjai Sáy Lajos megbízottjaival Dr Thassy Gábor és Ellmann Ödönnel érintkezésbe léptek és tárgyaltak, a melynek eredményeként az utóbb nevezettek az 1907. november hó 9-én kelt, az iratok között másolatban fekvő nem kifogásolt nyilatkozatot adták ki, melynek tartalma szerint megbízójuk nevében kijelentették, hogy lovagias elégtételt adni nem hajlandók azért, mert Deák Péter „Zalamegye törvényhatósági bizottsága által hozott közgyűlési határozattal társadalmi uton kipellengéztetett és ezért ő lovagias elégtételt sem egyesektől sem volt ismerőseitől nem kért.“ Eme nyilatkozat folytán Deák Péter az iratok között fekvő levelet intézte Sáy Lajoshoz, a melyben az utóbbnevezettre vonatkozólag az a kijelentés foglaltatik, hogy „a politika védő pajzsa mögött sérteni tud, az elkövetett sértésért helyt állani nem mer, nincs férfias bátorsága“. Most már Sáy Lajos eme levélbeli kijelentés miatt Deák Péter ellen a Btkv. 261. §-ába ütköző és minősülő becsületsértés vétsége miatt emelt vádat. A tárgyalás során Deák Péter vádlott meghatalmazott védője az inkrimált kijelentést tartalmazó levélnek védenecé által lett írását és elküldését beismerte, azonban becsületsértés vétsége miatt viszonvádatt emelt a fentebb hivatkozott és Sáy Lajos megbízottjai által kiállított nyilatkozat alapján azért, mert viszonvádlott megbízottjainak azt az információt illetve megbízást adta, hogy helyette és nevében jelentsék ki, hogy arra való tekintettel, hogy „Deák Péter Zalavármegye törvényhatósági bizottsága által hozott közgyűlési határozattal társadalmi uton kipellengéztetett s ezért lovagias elégtételt sem egyesektől sem volt ismerőseitől nem kért, a lovagias elégtételadást tagadják meg.“

I.

A kir. törvényszék a kir. járásbíró által Deák Péter vádlott terhére megállapított és a fentiekkel kiegészített tény megállapítást, mint a bizonyítékoknak megfelelőt: elfogadta és mint-hogy a megállapított levélbeli kijelentés meggyalázó és mint ilyen a Btk. 261. §-ába ütköző és minősülő becsületsértés vétségének az alkotó elemeit kimeríti,

minthogy ezek szerint a kir. járásbíró Deák Péternek cselekményét törvénytelenül minősítette, becsületsértés vétségének és bűnösségét, — beszámítást kizáró ok hiányában a törvénynek megfelelően állapította meg, a büntetést pedig a büntetlen előélet, a beismerés és a fel-

indulás, mint ezuttal megállapított további enyhítő körülménynek e helyütti mérlegelése szerint is arányban állón szabta ki, azért a kir. törvényszék a kir. járásbírósaág ítéletét Deák Péterre vonatkozó részében helybenhagyta.

II.

Ságy Lajos viszonvádlottat a kir. járásbírósaág azért mentette fel a Bp. 326. §-a 1. pontja alapján, mert köztudomású tény, hogy a viszonvádló társadalmi uton kipellengéztetett, a mely tényből vonja le azt a jogi következtetést, hogy a lovagias elégtételadásnak megtagadása nem büntetendő cselekmény.

Mint hogy azonban a lovagias elégtétel adásra való felhívás, — tekintettel arra, hogy abban a fegyveres elégtétel adásra való kihívás is bent foglaltnak tekintendő, — a btk. 293. §-ába ütköző vétség tényálladékát állapítja meg;

minthogy a kihívás elfogadását is ugyanazon törvény büntetés terhe alatt tiltja, tehát büntetendő cselekménynek minősíti, a mely törvényes rendelkezésből folyik, hogy az elégtételadásnak meggyalázó célzat nélküli megtagadása magában véve büntetendő cselekményt nem képezhet, sőt a rendőrkapitánynak hivatali kötelessége a kiállítás, mint büntetendő cselekményt preventív intézkedéssel meg is gátolni, mindezen törvényes indokok alapján állapítja meg a kir. törvényszék azt, hogy a lovagias elégtétel adásnak egyszerű megtagadása büntetendő cselekményt nem képez ugyan, tekiutve azonban azt, hogy az inkriminált nyilatkozat szerint a megtagadás indokát a viszonvádlónak társadalmi uton történt állítólagos kipellengéztetése képezte és hogy a viszonvád a most hivatkozott kijelentés miatt is emeltetett, a mely kijelentés meggyalázó és mint ilyen a btk. 261. §-ába ütközik, sőt a mennyiben többek előtt használtatott, — az abban foglalt tény, valódiság esetében alkalmas arra, hogy a viszonvádlottat társadalmilag közmevetésnek tegye ki, — a btkv. 258. §-ába ütköző cselekményt is képezheti,

tekintve, hogy ezen cselekmények miatt a btkv. 268. §-a szerint csak a sértett indítványa alapján van eljárásnak helye, ily esetben pedig az állítás és kifejezés valódiságának bizonyítását a btkv. 264. §-a 2. pontja még a sértett fél kívánatára sem engedi meg, mindezeknél fogva tévedett a kir. járásbírósaág akkor, midőn az inkriminált kifejezésben foglaltak valódiságát köztudomás alapján megállapította és viszonvádlottat a Bp. 326. §-a 1. pontja alapján mentette fel.

A viszonvád alóli felmentést azonban a kir. törvényszék a Bp. 326. §. 2. p. alapján helybenhagyta azért, mert viszonvádlott tagadta, hogy megbizottjait informálta, tagadta, hogy a nyilatkozatnak mily irányban és mily tartalommal leendő kiállítására megbizást adott,

mert a kihallgatott tanuk bizonyították azt, hogy a viszonvádlott a nyilatkozat kiállítására, kiadására és tartalma tekintetében sem információ, sem megbizást nem adott,

mert ezek szerint viszonvádbeli cselekménynek elkövetése bizonyítást nem nyert.

A Bp. 384. §-a 9. pontjára alapított felelőztetés tárgytalan azért, mert a hivatkozott tanuk kihallgatása a felelőztelés tárgyalás során eszközöltetett.

Az ítéletet azért rendelte a kir. törvényszék a kir. ügyészségnek megküldetni, mert a fél kérelme alapján elrendelt közzététel az ítéletnek a büntetéssel járó oly kötelező részét képezi, a melynek végrehajtása feltétlenül kötelező, az ítélet végrehajtása pedig a kir. ügyészség hatáskörébe tartozik.

Zalaegerszeg, 1908. február hó 3.

Degré, sk. elnök, Skoday, sk. előadó.
A másolat hitelül: Szedenik, jb. kezelő.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác

Kerestetnek

az ország minden nagyobb városaiban és községeiben egy most szervezés alatt álló életbiztosító-társaság részére alkalmas képviselők, kik 1000 koronától 10.000 korona évi jövedelemre tehetnek szert, a mennyiben szellemi és anyagi képességgel bírnak. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kellő jártassággal nem bírók díjmentesen begyakoroltatnak. Csakis írásbeli ajánlatokat FISCHER K. irodája, Rákospalota továbbít.

ad. 388/kg. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg rend. tan. városnál lemondás folytán megüresedett, nyugdíj jogosultsággal összekötött mérnöki állásra pályázatot hirdetnek.

Évi javadalmazása 1600 (egyezerhatszáz) korona fizetés, 400 (négy száz) kor. lakbér.

A mérnök magánmunkálatok végzésére jogosult.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy mérnöki képességüket és eddigi gyakorlatukat igazoló okmányokkal felszerelendő és a város képviselőtestületéhez címzendő kérvényüket 1908. évi március hó 30. napján délután 4 órájáig a polgármesteri hivatal iktatójánál benyujtsák.

Zalaegerszegen, 1908. febr. hó 28-án.

Fülöp József, h. polgármester.

Szőlő-oltványokat szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban

a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspári Frigyes, Medgyes 111. sz.** (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől egy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltélen megbízhatóságáról.

Fenyő tutajfa eladás

(1000 és 500 köbméteres részletekben.)

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság irodájában 1908 évi március hó 16-án s szükség esetén folytatólag a következő napon délelőtt a bocskólonkai rakpartokra kivonatott, de tutajokba kötve átadandó mintegy 1400 m³ egy részletben, valamint az 1908 év folyamán a bocskólonkai rakpartokra letutajozandó mintegy 140000 m³ fenyő hasznofának egyezer illetve ötszáz köbméteres részletekben és pedig a bogdán fehértiszai 1—59-ik és a vaséri 1—35-ik számú egyezer köbméteres, valamint a mezőháti 1—92 számú ötszáz m³-es részleteknek, összesen tehát 186 részletnek eladása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A bocskólonkai rakpartokra kivonatott mintegy 1400 m³, valamint minden egyezer illetve ötszáz köbméteres részlet külön értékesítés tárgyát képez, csak azok az írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyekben külön-külön borítékban csak egy-egy — határozottan megnevezett számú — részletre tétellett ajánlat és a melyek a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtattak be az árverező bizottsághoz, illetve a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz.

A rakpartokra kivonatott mintegy 1400 m³-re és az egyes egyezer köbméteres részletek után ötszáz korona bánatpénz teendő le, illetve csatolandó az írásbeli ajánlathoz készpénzben vagy állampapírokból.

Kikiáltási árak: a) a szálfánál és rönkönél m³-ként:

a 30 cm.-nél nagyobb középátm. 17 m.-nél hosszabb fáért: 17 K 80 fill.
az ugyanoly vastag és 11₂—17 m. h. fáért 16 K 70 f,
" " " 3₈—11 " " " 15 K 60 f,
26—30 cm. v. 17 m.-nél hosszabb " " " 16 K 40 f,
26—30 " " 11₂—17 m. hosszú " " " 15 K 20 f,
26—30 " " 3₈—11 " " " 14 K — f,

15—25 " " 17 m.-nél hosszabb " " 12 K 80 f,
12—25 " " 11₂—17 m. hosszú " " 11 K 70 f,
12—25 " " 3₈—11 " " " 10 K 60 f,

b) az apró anyagoknál darabonként:

Kész evezőért — — — — — 1 K 80 f,
I-ső oszt. evezőrud 7.6 m. h., 10—11 cm. v. 1 K 60 f,
II-oszt. " " 7.6 " " 8—9 " " 1 K 30 f,
Dohányzártórud I. oszt. 10—12 m. h., 9—10 cm. v. 1 K 90 f,
II. " 10—12 m. h., 7—8¹/₂ cm. v. 1 K 70 f,

Kutostor 7—9 m. h. 6—7 cm. v. — 60 f,
Csákyarud I. oszt. 4₅—8 m. h., 6¹/₂—8 cm. v. 50 f,

II. " 4₅—8 " " 5—6 " " 40 f,

Komlórud 3—4 m. h., 3—4 cm. v. — 10 f,

Fenyőheveder új — — — — — 1 K — f,

Fenyőheveder használt — — — — — 60 f,

Tutajszék — — — — — 10 f.

Az írásbeli ajánlatokban az ígértet a kikiáltási árakkal szemben %-okban fejezendő ki.

Az árverési és szerződési feltételek a magy. kir. földmívelésügyi ministerium erdészeti segédhivatalában, a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál, a bustyaházai erdőhivatalnál, valamint a két kerület valamennyi erdőgondnokságnál és a bocskói faraktárgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverési és szerződési feltételek ezen felül a következő városok, illetve községek előljárogatásaihoz is megküldettek: Tiszaujtlak, Beregszász, Vásárosnamény, Tokaj, Tiszaluz, Tiszafüred, Tiszalök, Fegyvernek, Poroszló, Törökszentmiklós, Szolnok, Tiszaföldvár, Csongrád, Szentes, Hódmezővásárhely, Szeged, Makó, Törökkanizsa, Zenta, Óbecse, Törökbecse, Titel és Zimony.

Az írásbeli ajánlatokhoz használandó űrlap a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál a jelentkezőknek díjtalanul adatik ki. M. kir. földmívelésügyi Minister.

Legjobb szőlőoltványok igen olcsón eladó.

Fajtisztá Riparia Portalison készült fehér borfajok: Olasz Rizling, Slankamenka, Furmint, Kövidinka, Leányka, Sárfehér, Mézes fehér, Ezerjő, Muscat, Ottonel, Mirkovácsi, Juhfark, Bakator, vörös borfajok: Nagyburgundi, Oportó, Nemes kadarka; csemegefajok: fehér Chasselas, piros Chasselas, Passatutti, Mézes fehér, Oportó, Muskotályok, Ezeréves, Kossuth Lajos stb. bő és igen bőtermő fajokban kaphatók:

I. oszt. gyökeres fásoltvány — — — — — ezre 90 frt
II. " " " " " " " " " " " " " " 45 "

I. " " " " " " " " " " " " " " 70 "

I. " sima " " " " " " " " " " " " " " 30 "

Igen erős gyökerességgel 2 éves gyökeres szőlőoltványok kiválóan régi szőlők hiányának pótlására — 10 darab 1 frt 10 kr., 100 db 10 frt 100 db 95 frt.

I. oszt. sima Riparia Portalis — — — — — 10 frt

II. " " " " " " " " " " " " " " 4 "

I. " gyökeres " " " " " " " " " " " " " " 20 "

II. " " " " " " " " " " " " " " 12 "

2 éves " " " " " " " " " " " " " " 20 "

Elfogadok megrendelést azonnali, vagy tavaszi szállításra, előlegül az ár 1/3 részét kérem, a többit utánveszem.

A megrendésért felelősséget válllok.

Csepány Mihály

Gyöngyös, Kálvária part alatt.

Egy magasabb rangu katonatiszt a dunántúli határvármegye egyik községében több évre bérbe venni óhajtott egy legalább 5 szobából álló beltelkes (udvar kert.) stb. különálló

urilakot,

a szükséges és a modern igényeknek megfelelő mellékhelyiségekkel. Vasut vagy város közel fekvése kívánatos.

Szives ajánlatok Kocsuba Emil gyógyszerész ur címére Zalaegerszegre intézendők.

Felhívás! Női kalapok

megrendelését, alakítását és diszítését olesón a legszebb kivitelben és pontosan végzi

Pollák Edéné

divatárúsnő Zalaegerszeg fő-utca

Horváth Miklós-féle ház a lakásban.

Gyászkalapok készítését azonnal végzi.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.

Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykánizsán.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller patéja

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényes, csúszás és megfázásnál bedörzselés-köppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerára az „Arany orcsókához”, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétvétel.

Köhögés

Aki egészségét szereti, az kerüli. 5245. közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a

Kaiser-féle

mell karamellák

(főnyőfa jeggyel)

kitünő hatását.

Orvosilag kipróbálva és ajálva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, dohányszók katarusa, göresös és gége köhögés ellen.

Egy csomag 20 és 40 fillér, egy dohoz 80 f.

Kapható: Schmidt Győző cukrászátában, Kaszter Sándor és Kocsuba Emil gyógyszerárjaiban Zalaegerszegen.

KERESTETIK

egy nős gazdasági segédtsit és egy nős vincellér Sibrik Adorján Háshegyi gazdaságába, folyó évi ápril 24-ére. Posta: Háshegy-Rimán.

Eladó bognárszerszámfa, urodalmi készítésű,

- 4000 darab bükkfa keréktalp, kinagyolva egy és két talpat kiadó darabokban. Egy talpnak való ára 40, két talpnak való ára 80 fillér.
- 4000 darab cserfa kerékküllő darabonként 12 fillér. Továbbá:

mezei vasuti talpdeszka

1500 drb. mult évi készítésű tölgy-és akácfaából fűrészelve 110 hosszú, 20 széles és 5 centiméter vastag méretben, darabonként 80 fillér.

Ajánlatok kéretnek

Paál Viktor

urod. számtartóhoz Zalaszentgrót.

Borsepröt

bármily mennyiségben a legmagasabb áron veszek

Reich Samu

pálinkafőzde tulajdonos

Zalaegerszeg

Kazinczy-tér, Városház mellett.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeptó, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szeptókat, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakat, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-zsappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsza és crème színben) 1 K 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárjában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főraktár Zalaegerszegen:

KOCSUBA EMIL

gyógyszertára.

Magán építő iparos iskola,

előkészítő tanfolyam, kőműves, ács, kőfaragó és építőmesteri vizsgához biztos sikerrel. Vázlatok, tervezések, felülvizsgálások, becslések és statisztikai számításokkal elfogad

Vági József

műépítész igazgató.

Vill. ker. Baross-tér, 17. sz. Budapest.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

Telefon sz. 43.

ZALAEGERSZEGEN.

Furott (artézi) és ásott kutakat, rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyit és átalakít. Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra. Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Uj és használt szivattyukat állandóan raktáron tart. Szagtalan árnyékszek, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékkel vagy anélkül. Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakarékosabb tüzeléssel, kisebb (3-4 szobás) lakások részére is. Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat. Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.

Mindennemű gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

a tavaszi idényre, nagyválasztéku hazai és angol szöveteim

megérkeztek,

amelyeket a nagyérdemű közönség szíves rendelkezésére bocsátok.

Szakmámban a legelső helyet foglalom el, amit az eddigi szíves megrendelőim elismerő és dicséző leveleivel tudok igazolni.

A legújabb angol és francia divatot ismét elsajátítottam: **Antonin Muran Tailleur Professor** urnál Bécsben való időzésem alatt.

Ezek után a nagyérdemű közönség szíves megrendeléseit és pártfogását kérve maradtam;

alázatos szolgálja

Schneider Antal

férfi szabó,

a londoni, berlini és drezdai szabászati akadémia állandó tagja,
Zalaegerszeg, Kazinczy-tér.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítik.

Kivánatra házhoz megyek.

Az őrségi szarvasmarhája szépsége és erőteljességénél fogva még a külföldiek előtt is ismeretes, kik egyetlen vásárt sem mulasztanak el, hogy még tenyésztőket is jó áron ne vásároljanak. Ezt pedig az

őrségi általános

== t á p p o r ==

alkalmazása által érik el. Tegyen minden állattartó gazda ezzel kísérletet és meg fog győződni, hogy nemesek szarvasmarhái, de lovai és juhái az emésztési zavarokból eredő étvágytalanságban nem fognak szenvedni, sőt erőben és husban gyarapodni fognak. A tehének tejelését pedig nagyban fokozza.

Kis doboz ára 70 fillér, nagy doboz ára 1 K 40 fillér.

Postacsomag 12 kis vagy 6 nagy dobozzal utánvét és bérmentes szállítás mellett 8 K 50 f.

Megrendelhető:

Saxinger Ottó

gyógyszerésznél Óriszentpéteren

Vadászok figyelmébe!!

A vadászati szünet alkalmával elvállalom a fegyverek szakszerű javítását, barnítását, valamint átalakításokat.

Kerékpárosok figyelmébe!

Raktáron új és jól javított

kerékpárok,

valamint hozzá mindennemű alkatrészek.

Raktáron varrógépek, vadászfegyverek, gramofonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek, villanycsengő felszerelésekből és mindennemű diszmű-lakatos munkák.

Horváth Imre

kereskedő műlakatos és fegyverműves
Zalaegerszegen.

Hirdetmény.

Eladásra kerül nagy mennyiségben elsőosztályu sima és gyökeres riparia portalis, vitis solonis és rupestris monticola **alany vessző.** Továbbá ily alanyokon készült első osztályu gyökeres fás oltvány a legkitünőbb csemege és borfajokban; ugyszintén sima és gyökeres hazai szőlő vessző.

Fajtisztaságért kezességet vállalunk.

Badacsony szentgyörgyhegyi szőlőoltvány telep.
Tapolca, Zalamegye.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesítem az építető közönséget, hogy Budapesten a felsőbb ipariskolát elvégeztem. a kereskedelmi m. kir. miniszterium. rendelete alapján Budapesten megtartott vizsgálaton 930/908. sz. bizonyítványt nyertem, ennél fogva ezentul vállalataimat, mint önálló mester fogom vezetni.

Elvállalok bármiféle építési munkákat a legkisebbtől a legmagasabb építményekig.

A kőműves és ács mesteri vizsgára hat hét alatt biztos sikerrel előkészíték.

Tisztelettel kérem az építető közönség szíves megbízásait és pártfogását.

Tisztelettel maradok

Bölcsföldy F. János

képesített kőművesmester és építési vállalkozó
Zalaegerszegen.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Kereskedők
figyelmébe!

A »Tolnanémedii első posztó cipőgyár« cég tulajdonosa: **Rosenfeld Mór** az új idény alkalmával ajánlja a valódi és legjobban elkészített posztó és hunya cipőit legolesóbban.

Szőlőoltványok

miniszterileg előirt minőségben. 22 fajcsemege, 28 borfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, meszes talajra is.

Gyökeres vessző Portalis, Solonis, Monticola, Aramon, Rupestris, Ganzin No 1. és 2 kapható:

Vállalati szőlőtelepnel
Billéd, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet: 419.000 oltvány, 25.000 gyökeres.

Árnap ingyen.

AZ INTÉZŐSÉG.

Vadászok figyelmébe!

Fegyverek, revolverek 30—50 százalékkal olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet!

Halászat-, vadászati, torna vívó és egyéb sportcikkék állandó raktára.

Földesi L.

fegyver és sportcikkék üzlete.
Budapest, VII. Rákóczy-ut 6.

Naponta száz csomagot küldök vidékre!

Alulírott urodalmi főbérnökség amerikai szőlővessző telepén 75000 sima riparia portalis, 10000 drb sima rupestris monticola

szőlővessző

ezrenként 16 korona árban **eladó.**

Megrendeléseket elfogad

az urodalmi főbérnökség
Alsólendván.

Győződjön meg

mindenki, mily olcsó árban szerezhethők be nálam a legremekbbs
csipke és selyem diszárak,

melyeket kedvező vétel révén s a tul nagy raktár végett **mesés olcsón** hozok forgalomban. Még kb. 5000 mtr. csipke jön eladás alá s rendkívül sok selyem disz minden szín, ár és mintába.

Ezenkívül **leszállított árban** kerül eladásra körülbelül

1000 szerviz-pohár

különbéle nagyság s mintában, — férfi nyakkendő különböző formákban, melyeket kiárusítok 1 korona helyett **75 fillér**, 1.50 kor. helyett **1.10 kor.** 6 pár jó **férfi** vagy **női harisnya** egyszerű **2.80 kor.** csikos **70 fillér** és **1 kor.** a legszebb fajtákból. Kitűnő **női derék fűzők** 2—15 kor. között.

3 drb. ibolya glicerin szappan 1.50 kor. — Képkerekek, zsebkendők, ingek, cipők stb.

Legolcsóbban beszerezhetők:

DEUTSCH HERMAN
KÖZPONTI ÁRUHÁZÁBAN
ZALAEGRSZEGEN.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dugyökéretű, oltványokat felelősség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 darab sima zöldoltvány	80 K
1000 „ gyökeres I. osztály, 2 éves	180 „
1000 „ II. osztály	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár **egynegyed** részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
Gyöngyös, (Hevesm.)

Tenyészbikavásár.

A vas megyei gazdasági egyesület f. évi április hó 1-én és 2-án Szombathelyen tenyészbika vásárt rendez, mely alkalommal eladásra kerül 100—120 darab részben tiszta vérű, részben félvér simmenthali fajta tenyészbika. A vásárban minden megszorítás nélkül bárki részt vehet.

Szombathely, 1908. márc. hó.

A vas megyei gazdasági egyesület
elnöksége.

Ismeri-e a zalaegerszegi királyt?

a „Kalap Királyt“

— a pénzügyi palota mellett. —

Nála óriási a választék kalap, sapka, ing, nyakkendő és száz más uri divatcikkben.

Figyelmes kiszolgálás!

Szolid árak!

Minden vevő,

aki 10 korona értékű bevásárlást eszközöl

MARTON MÁRKUSZ

(WEINBERGER H. ÉS FIA UTÓDA)

▲ ▲ URI- ÉS NŐI DIVATÁRUHÁZÁBAN, ▲ ▲
egy életnagyságu képet kap ajándékba.

Ugyanott az idény előre haladottsága miatt **női- és gyermek-kabátok, boák, szövetek** stb. árak leszállított árban árusítatnak el.

— ZALAEGRSZEGEN, a megyeházzal szemben, dr. Obersohn ház. —

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára,** különféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napra bizalmas közzététel

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sóborszesz az
ERŐ SÓBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utárvét mellett a
"KOSMOS" vegyszert és kozmetikai laboratorium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbottlik, izék, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-konzervek, nemes borovicskák, legkülönbözőbb minőségben szállít — előkelőbb műszeresek kivételével is a
BÉLMURUT
(hasmenés), gyomorgörcs lezáró, szűzere a BARTA-féle fakécske, **gyógyber**, kapható gyógyszeresboltoknál. 5 üveget 3 K-ért bérmentve szállít.
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszellőbb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művésziel kivételben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Brass, fűggyelék, tü stb., papíruvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sarkokra stb. Mirel küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
Deboza 2 kor.
Postai szék díj: „FEHÉR GALAMB” Gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle férget a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vért és levettét és egyéb kerti- és veteményben kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbizhatóbb védekezési eszköz és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredményt.
Vezérképviselők Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-61.

BOGDANY
szerepcséje paratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDANY S.
városi sorsjegyiroda r. t.-nél
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
3 nap alatt biztosan hat. — Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17.
„Tolltás-tételek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Beretvás Tamás gyógyszerész KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítást 3 doboz rendelésnél.

PARIS
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.
100 szoba 2-30 K-ig feljebb, kiválóval és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az órázse pályaudvarok és hiúk felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-ÚT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-esték!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiás rendelő-intézete
Idült betegségekben szenvedők számára
Budapesti, Váci-körút 13. sz.

KATZER
szőrmearú elárúgunk és szőrmévilágon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb mulatók ellen védő részvételre.

! Eladó szőlővessző !
Riparia portalis I- és II. osztályu nagyobb mennyiségben eladó, a Gálafeji szőlőtelepen átvéve.
Skublics Károly
földbirtokos, Besenyő.

NOXIN
A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM
NOXIN
A szabadalmazott KULCSAL.
Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Birtokeladás.

A Megyer községben (Zalavármegyében) fekvő azelőtt néhai Cseh László, most az ukki róm. kath. plébánia tulajdonát képező birtok, mely a megyeri 9. számú telekjegyzőkönyvben A 1—3. szám alatt van felvéve és a kataszter szerint 50¹²⁵⁸/₁₆₀₀ katasztrális hold szántóföld, 0²⁰⁷/₁₆₀₀ hold kert, 5²⁷³/₁₆₀₀ hold rét, 9³²²/₁₆₀₀ hold legelő, 22⁵⁷⁸/₁₆₀₀ hold erdő és 0⁸⁵⁹/₁₆₀₀ hold földadó alá nem eső, összesen 88²⁸⁷/₁₆₀₀ katasztrális hold területből áll — a veszprém-egyházmegyei főhatóság rendelete folytán ez évi október hó elsején történendő birtokbalépéssel, folyó évi április hó 14-én Sümegen, a püspöki főerdézi és pénztári hivatal helyiségében, zárt ajánlati verseny útján örök áron eladatik.

A zárt ajánlatok lepecsételve 5000 korona bánatpénzzel — mely értékpapirokban, vagy biztos takarékpénztári betétkönyvekben is mellékelhető — legkésőbb április hó 14-én délelőtt 11 óráig a sümegi püspöki pénztári hivatalnál benyújtandók, vagy postán beküldendők.

Az eladási feltételek betekintheők ugyanezen hivatalnál, továbbá a püspöki jószágkormányzóság irodájában Veszprémben; de kívánatra az érdeklődőknek meg is küldetnek.

Veszprém, 1908. évi március hó 3-án.

A püspöki jószágkormányzóság.

T. C.

Szíves figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, minden néven nevezendő régi kályhák átalakítási munkálatát, valamint az ismert szabadalmazott „REFORM” fatüzelésre alakítandó kályhákat, legegyszerűbben a tavasz mentén eszközöltetni. Megjegyzésül felhozzuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább otthont csakis az ismert szab. „REFORM” fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

HARDTMUTH L. és C.
Budapest, VI., Andrassy-ut 6. sz.